Akbaba

Tarih — Sayın İnönü!.. Garp Cephesi Kumandanı İsmet Paşa ile Lozan Baş Murahhası İsmet Paşa sizden dâvacı!.. Ne dersiniz?..
İVELHAN

Size de Bir Yuva

En Geç
15 Ağustusa kadar
Yapı ve Kredi
Bankasında
biriktireceğiniz
paralarla
Yılın üçüncü
çekilişinde

10

APARTMAN DAİRESİ

ile

100.000 LİRA

50.000 LİRA

veya

350.000

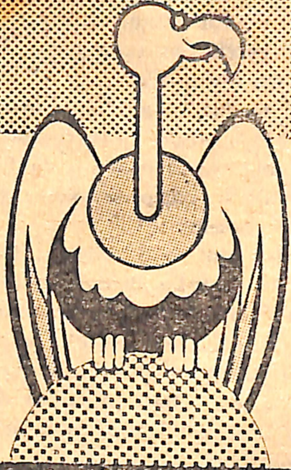
liralık çeşitli ikramiyelerin
talihlileri arasına katılabilirsiniz.

159

YAPI ve KREDİ BANKASI

Reklâmcılık - 3340 - 128

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Adnan Veli, Orhan Kemal, Rıfat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baba Oral.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

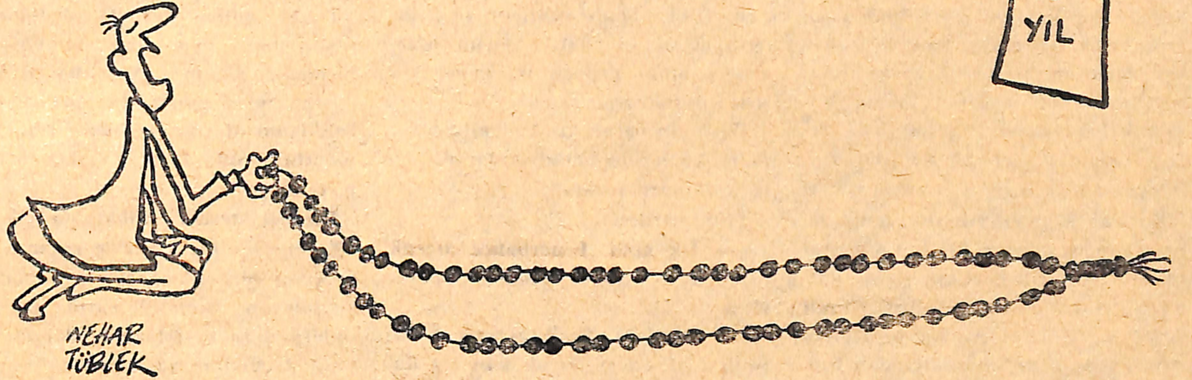
KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare **eden :**
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50 Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır
Cilt : 2 — Sayı : 54
9 Ağustos 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Turhan Feyzioğlu halka sabır tavsiye etti... (Gazeteler)

— Ya sabur, ya sabur, ya sabur!..

REÇETESİZ DOKTOR!

HER yazarın parmakları arasındaki kalem, iç sağlığımızdan sesler veren bir atardamar, bir nabızdır. Onu sayar, onu dinler ve «teşhis» imizi koyar, raporumuzu imzalarız.

Daha geriye gitmiyelim: Hepimizin içinde yaşadığı şu onbeş yılda, hastalıklarımıza isini koymamış, yerli, yabancı tek yazar var mıdır?

Dünya mezarlıklarını dolduran kanserin nedenini bilim adamları milyonların ışığı altında araya dursun, topraklarımızı kemiren orman kanserinin üç virüsü çoktan bulundu: Yangın, keçi, balta...

Tanrı bağışı bir besi serveti, bir dış pazar serveti olan balıklarımızın niçin tükendiğini hep biliyoruz: Dinamit avcılığı!

Topraklarımız neden çölleşiyor? Dünkü buğday anbarı tarlalarımız neden kum dalgaları altında kayboluyor? Köylerden şehirlere çift bozanlar akını neden durmuyor? Kara çarşafların, kara sakalların, kara berelerin, kara suratların, kara kafaların, kara ağızların karga sürüleri neden yurdu, köy köy, şehir şehir, cadde cadde, meydan meydan katran karasına buluyor?..

İsrail diyoruz: Yüzölçüsü, küçük bir ilimiz kadar yok bile.. İnsan sayısı, İstanbul'dan daha az.. Ömrü, Cumhuriyetimizin yarı yaşından eksik... Ama, bizde tarlalar çölleşirken orada çöller tarlalaşıyor! Ama bizde dünyanın en beyaz etli, en tadına doyulmaz balık hazineleri ihtilâlci avlama ile bombalanıp yağma edilirken, orada, Akabe körfezinin kıyıcığında, bizim Oflu Mehmet Reise dalyanlar kurduruluyor! Dünya piyasasında bizim yalancı dolmalarımız Yunan markalıdır! İmam bayıldılarımız Bulgar markalıdır!.. Konserveciliğimiz, iç pazarda müşteri avına çıkarken, onlar, koşar adım dış pazarda yarışıyorlar...

Özel sektörümüz mü?.. O, bire üç, bire beş değil, bire bin veren tekel yatırımı istiyor!

Devlet yatırımı mı?.. İşte iktisadî teşekküller: Beş buçuk milyarlık —hem de faizsiz— borcun altında iki büklüm. Dizlerinin zenbereklerini germeğe, bel kemiğini doğrultmaya gücü yetmiyor!

Adı hepimizin ezberindeki bütün ünlü kalemler, bu hastalıklar üstüne raporlarını çoktan yazdı, imzalarını çoktan attı.

Dünyanın on geri memleketinden biri oluşumuzun nedeni artık meydanda: Her tanınmış imza üstündeki satırlar bu hastalıklardan birinin teşhis raporudur.

Ya tedavi?..

Her tedavi gibi, bizim hastalıklarımızın tedavisi de galiba ağır fedakârlıklar, zor katlanmalar istiyor. Nasıl, damarları sertleşen ihtiyara: «Yemeklerinize tuz koymıyacaksınız.. İçki içmiyeceksiniz!» derlerse, nasıl kanında açlık şekeri yüz otuzu aşan insana: «Tatlılar yasak.. Börekler yasak.. Yağlılar, unlular yasak!» derlerse, memleket bünyesindeki şişler, çöküntüler, zonklamalar için de böyle sıkı, böyle tatsız, böyle bunaltıcı pehrizler istenecektir.

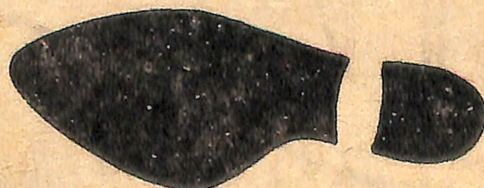
İşte yazarlarımızın kalemleri, hele politikacılarımızın elleri ve dilleri bu acı doğruyu söylemeğe varmıyor bir türlü!

Kim bilmez ki bunları?.. Geliniz kulağınıza fısıldayım: Vallahi oy avcısı Gümüşpala bile bilir.. Billâhi kendi kendisine sığmayan Bölükbaşı bile bilir.. Hele C.H.P., yedisinden yetmişine, paşasından ağasına kadar hepsi, tüm bilir!

Ama yazamazlar.. Ama söyleyemezler.. Ama, en kötüsü, en acısı, en korkuncu, yapamazlar... Neden mi?.. Seçimler elden gider!

Aaaah, keşke elden giden yalnız seçimler olsaydı!

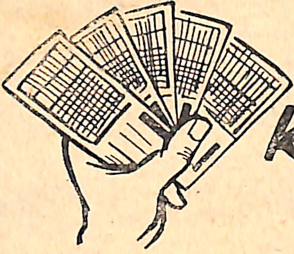
Yusuf Ziya ORTAÇ

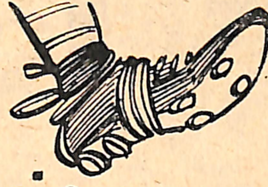
Doğu...

Batı...

SPOR Kumarhanesi

NACİ SADULLAH

VAKTİYLE, bokstan güreşe, binicilikten yüzücülüğe, basketboldan voleybola, tenisten batmingtona ve pingponga, beyzboldan hendbola, eskrimden patene ve vaterbol'den futbola kadar her çeşit spora oldukça burnumu sokmuş bulunmaktan kalma bir merak beni zaman zaman hâlâ çeşitli maçlara sürükler ve spor sayfalarının okuyucuları arasına çeker.

Şu var ki, son yıllarda, bana zaman zaman mâsum bir haz duyurabilmiş olan bu çocuksu ilgide, gittikçe artan bir azalış belirdi. Şimdi içimi yokladığım zaman hissediyorum ki, sporun hayranlığından hecavlığına geçmeme âdeta kıl kalmış!

Spora olan sevgimdeki bu çöküşün bizdeki profesyonellikle beraber başladığını biliyorum. Profesyonelliği kabul eden kanunun yürürlüğe girdiğini açıkladıkları gün bir yazı yazmış, ve:

«— Şayet herhangi bir kulübün üyesi olsaydım, bu sabah istifâ ederdim!..» demiştim. Zira yine o yazımda açıklanmış kendi inanışıma göre: «Profesyonelliği kabul etmekle biz, sporun asâletini satmış, servet ihtirâsı içinde gül gibi kızının ırzını mezada koyan bir babaya dönmüştük!»

Nitekim, hep bildiğiniz gibi, profesyonelliğin kabul edilişinden sonra, kulüplerimiz birer spor ocağı olmaktan çıkıp birer insan borsasına döndüler, ve bu kadarı yetmiyormuş gibi, onun biraz arkasından da stadyomları birer açık hava kumarhanesine çeviren Spor - Toto gelip çattı!

Şimdi artık siz sağ, ben selâmet... Şimdi artık komşunuzdaki yetmişlik teyze kapınızı çalıp:

«— Evlâdım, sevâbına şunu çabucak dolduruver: Damattan gizli aldım. Kendisi de oynuyor ama, beni ayıplar belki!..» diyerek size bir Spor-Toto kâğıdı uzatıyor, ve ilk okul çocukları haftalıklarını hâlâ «spor» adını taşıyan bu genel kumara yatırıyorlar...

Bu hâlin yarattığı alışkanlık biraz daha kökleşince, stadyomlar da rulet salonlarına döndü.

Tribünlerde:

«— İlk golü Fenerbahçe atacak diyenler... Çabuk, uçlanın papelleri!..»

«— İlk golü Beşiktaş atacak diyenler... Para yatırmak için bir dakikanız kaldı!..» diye yüksek sesle haykıran krupyeler var...

«— Sahaya evvelâ Karagümrük çıkacak diyenler... Alın paraları!..»

«— Sahaya evvelâ Kasımpaşa çıkacak diyenler... Verin paraları!..»

Göğsü Fenerbahçe rozetli bir seyirci, güyâ sevdiği bu takım yenilsin diye, avaz avaz haykırarak, ona gol atmasını beklediği takımı kışkırtıyor:

«— Yaşa Kasımpaşa... Dayan Kasımpaşa!..»

Gerçi adam Fenerbahçeli ama, ne yapsın ki, Spor-Toto'da Kasımpaşa'yı tutmuş!

Bu yüzden artık, stadyomda alkışlanmak istiyorsanız, sahada sevilen takım olmıyacaksınız, kumarda tutulan takım olacaksınız!

Ve bu manzarayı gördüğüm gündenberidir ki, sahalardaki futbol «as» ları benim gözlerime artık iskambil kâğıtlarının «maça» «as» ları, «sinek» «as» ları, «kupa» «as» ları gibi görünüyorlar. Sahadaki oyuncular birbirlerine: «Pas!» diye bağırdıkça, poker oyunu seyrettiğimi sanıyorum. Ve spor sayfalarında resimlerini gördüğünüz ünlü oyunculara bakarken, «ispâti», «karo» yahut da «kupa» oğlanları görür gibi oluyorum.

Fakat adına «futbol» dediğimiz «ayak topu» oyununun altmış altı partisine dönüp gerçekten ayağa düşmesinden sonra, benim en tutulduğum olaylar, bilhassa transfer mevsimlerinde kızışan «adam satışları» oluyor.

Bizde, meselâ Ankara'da çıkan «Hareket» gibi, İzmir'de çıkan «Ticaret» gibi, sadece ticarî haberler yayınlayan gazeteler vardır ki, siz onların baş sayfalarında dâima, şu çeşit başlıklara rastlarsınız:

«Piyasa durgun... Fındık fiatları yükseldi... Tütün hareketsiz... İncire tâlip çok!..»

«Transfer mevsimi» dedikleri «İnsan borsası» açılınca, bizim gazetelerin spor sayfalarını kaplayan serlevhalar da, tıpkı o ticaret gazetelerinin başlıklarını andırıyor:

«Piyasa durgun... Ahmet'in fiatı yükseldi... Mehmet 20 bin liradan gitti... Beşiktaş hareketsiz... Fenerbahçe beş oyuncusunu satışa çıkardı... Lefter'in hariçten alıcısı yok!..»

Halbuki ben bu «satılmak» kelimesini oldum olasıya sevmemişimdir. Hele alım satım «insan» üzerine olunca onu ister istemez daha şiddetle yadırgamaktayım.

Fakat hiç şüphe yok ki, transfer piyasasının idarecileri, benim bu yadırgayışımı ya şaşarak, yahut da gülerek karşılayacaklardır. Zira onlar bir oyuncularını yüksekçe bir fiatla yabancı bir memlekete satabildikleri zaman kârlı bir iş yapmış bir ihracât tâcirinin keyfiyle coşmaktadırlar. Hattâ spor sayfalarımıza göre, meselâ İtalya'ya, İspanya'ya, veya Fransa'ya birer oyuncu satabilmek, millî iftihar duymamızı gerektiren şanlı bir keyfiyettir. Bu duruma göre, şayet sattığımız malları, —pardon— oyuncuları beğenmezler de geri almamız lâzım gelirse, bundan da her halde millî bir hicap duymamız gerekecek demektir!

«— Hey gidi millî iftihar... Hey gibi millî hicap!..» diyerek gerçekten millî bir hicâba kapılmamak bilmem ki elinizden gelebilir mi?

Şimdi bütün bunları düşünürken, ister istemez, Batı Almanya'nın meşhur Başvekili ihtiyar Adenaver'i hatırlıyorum:

Dünya şampiyonluğunu kazanan Alman takımını kendisini ziyarete götürdükleri zaman adamcağız sormuş:

«— Kimdir bunlar?»

Cevap vermişler:

«— Bizim futbolcular!»

«— Ne yapmışlar?»

«— Dünya şampiyonluğunu kazandılar!»

Bu cevap üzerine Adenaver dudak bükmüş:

«— Bana ne bundan?..»

Fakat aracıların:

«— Buraya kadar gelmişler. Kabul etmezseniz ayıp olur!» diyerek direnmeleri üzerine zoraki:

«— Öyleyse haydi gelsinler bakalım!...» demiş!

Fakat, dünya şampiyonları, devlet başkanının yanından çıktıkları zaman, oraya götürüldüklerine bin defa pişman olmuşlar.

Zira, o zaman bütün dünya gazetelerinin yazdığına göre, Almanya için mücadele yolunda sekiz sene zindanda yatmış, olgun ve fedakâr devlet başkanı, huzuruna sokulan futbol şampiyonlarına işte aynen şöyle demiş:

«— Şampiyonluğunuz mübarek olsun.. Fakat, Almanya sizlerden, ayak işlerinde değil, kafa işlerinde zaferler beklemektedir!..»

O zaman, bir Fransız gazetesinin bu havadise attığı serlevha da işte aynen şöyle olmuştu:

«Alman devlet reisi, Alman futbol şampiyonlarını fena azarladı!..»

Fakat şüphesiz, bizim kafa zaferlerini ayak zaferlerine tercih etmemize böyle bir nasihat kâfi değildir!

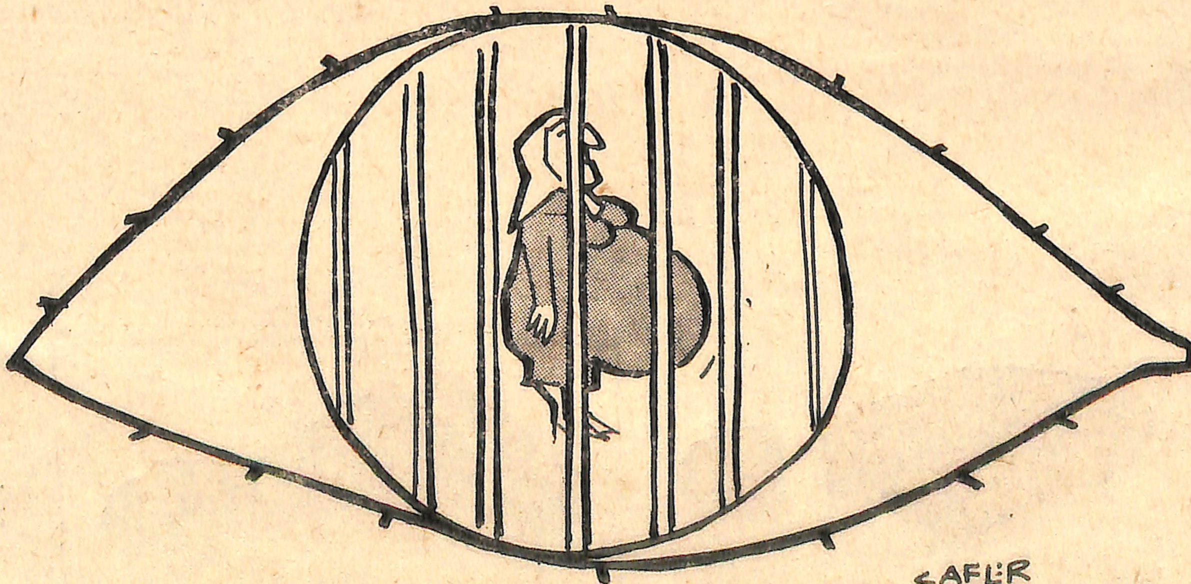
Zira, bizde, kafanın zaferi, ayağın zaferi kadar alkışçı bulamaz.

Bizde kafanın zaferi, ayağın zaferi kadar kazançlı olamaz.

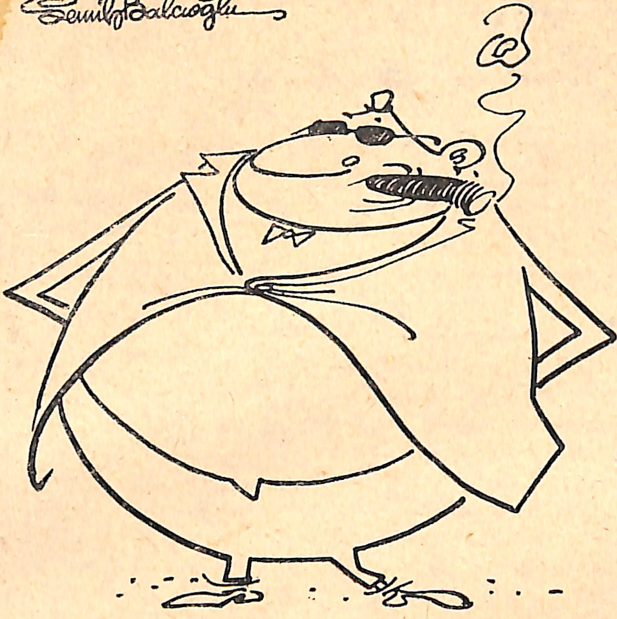
Ve nihayet bizde kafanın zaferine ayrılan meydan, Mithatpaşa Sahasının yüzde birinden bile dardır...

Kaldı ki, profesyonelliğin ve Spor-Toto'nun futbolu bir kumar oyununa, ve futbol oyuncularını da birer kumar fişine çevirişinden beri, bu iş artık bir ayak işi değil, erbabına pek kârlı gelen, bir kese, hattâ bir kasa işi olmuştur.

İşte geçen transfer mevsiminde, İtalya'nın satın alıp da beğenmediği bir oyuncuyu geri getirmek için Polermo'ya bir idareci gitti. Bu i-

Türkiye'de doğum göz hapsine alındı!

Para babası...

Dert babası!...

Yaz rüyası:

— Ayıp ulan, şunlara birer mayo giydir bari!..

dareci iyi İtalyanca bilmediği için arkasından bir de tercüman gönderdiler...

Daha sonra orada yapılan anlaşmanın imza merasiminde hazır bulunmak için kulüp başkanı, takım meneceri, takım antrenörü, takım masajcısı, takım doktoru da gittiler mi bilmiyorum. Fakat tahmin ederim ki gitmiş olacaklardır: Zira yaz mevsiminde Palermo seyahati bu! Kaçırılır mı? Ama buna rağmen o seyahati idare edememişlerse, ben onlara «idareci» demem!

Bir başka oyuncunun babası da Gaziantep'te varlıklı bir tüccarmış. Oğlunu İstanbul'dan satın almak istedikleri zaman ilk işi, bu alış verişin piyasasını tahkik etmek olmuş. Bu tahkikat sonunda, başka oyuncuların oğlundan pahalıya satılmış olduğunu öğrenince adamın kan beynine çıkmış:

«— Ne demek olsun? Benim arslan gibi oğlumun fiatını neden kırsınlar? En yüksek râyiç neyse onu isterim. Hem de peşin isterim: Yoksa oyun oynatmam bir daha oğluma!..»

Ben şimdi, bir taraftan bu alım-satım havadislerini okur, ve sporla uzaktan yakından ilgisi kalmamış bu işlerden sıtkımın büsbütün sıyrıldığını hissederken, bir de bizim zamanımızın bîçare futbolunu düşünüyorum: Fukara «Rebiî» ye —şimdi antrenör,— futbol ayakkabılarını haftalıklarımızdan denkleştirdiğimiz parayla alabilmiştik.

Bir de meşhur lâkabı olan Kemal, —şimdi kaymakam— vapur parası bulamadığı için Beykoz'daki bir maçımıza gelememişti. Cici Necdet, —radyo sanatkârı Necdet Cici—, forma satın alamadığı için bir maçımızı çıplak oynamıştı.

Ben de yemek paramı futbol çorabına verdiğim için, kışladan bozma Taksim Stadyomunda oynadığımız bir maçın ortasında açlıktan bayılmıştım.

Şüphesiz gönül şimdikilerin bugünkünden kat kat müreffeh olmalarını ister. Fakat sporcuya refah, kumardan mı gelmeliydi?

Son noktayı koymadan evvel, sizlere konumuzla ilgili bir olaycık daha anlatayım:

Geçen haftaların spor sayfalarında:

«— Falanca takımın en iyi oyuncusu filânca takıma kiraya verilecek!» şeklinde bir havadis yayınlanmıştı.

Bu havadisin çıkışından birkaç gün sonra, o kulübe hacıağa kılıklı yaşlıca bir vatandaş başvurmuş. Karşısına çıkanlara elindeki gazetede adı geçen oyuncudan bahsederek:

«— Gerçekten iyi oynar mı?» diye sormuş.

Bunu niçin sorduğunu öğrenmek istemişler.

«— Her kaç paraysa verip bir haftalığına kiralamak istiyorum da...»

Merakla sormuşlar:

«— Hangi kulüp için?»

Adam gayet ciddiyetle, etrafındakileri kahkahadan kırıp geçiren şu cevabı vermiş:

«— Heç canım... Gulüp için degel... Alaşeherde, bizim torunun sünnet düğününde oynatacağdım!..»

Naci Sadullah DANİŞ

Memur nakli sağlam esaslara bağlanıyor. (Gazeteler)

Dağ başını duman almış!..

Ezan!

Gazetelerde okudum: Kafalarını adamakıllı tütsüleyen beş sarhoş Şarköy'ün altını üstüne getirmiş...

Nasıl mı?.. Gazetenin verdiği tafsilâta göre şöyle:

Önce «normal saatten sonra» meydanlarda şarkı söylemişler... «Normal saatten sonra» nın mânası her halde meyhaneler kapandıktan, vatandaşlar uykuya daldıktan, vakit gece yarısını geçtikten sonra olacak!

E, bu beş kafadar meydanlarda türkü çağırırken bekçiler, jandarmalar, polisler neredeymiş acaba?..

Anlaşılan «Normal saatten sonra» olduğu için uykudaymışlar!

Sonra efendim, şehir mezarlığına gidip orada çalgılı bir âlem yapmışlar...

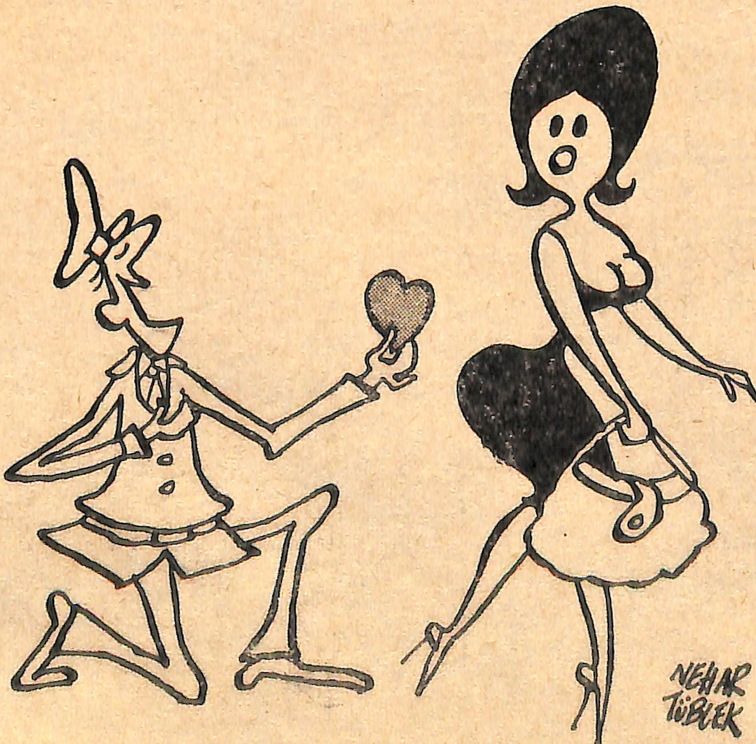
Eh, buna da zabıtanın karışması doğru olmazdı elbet: Malûm ya, Türkiyemizde din ile dünya işleri birbirinden ayrılmıştır!

Bu cünbüş de bittikten sonra, Çarşı Camiine gitmişler, minareye çıkmışlar, bir de ezan okumuşlar!

Okumuşlar ama, nihayet emniyet makamları da hâdiseye el koymuş, suçluları yakalamış!

Sayın emniyet makamlarının uyanıp harekete geçişlerine bakılırsa, sarhoşların okudukları ezan sabah ezanı olacak!

Belediye Zabıtası halka kendisini sevdirecek. (Gazeteler)

Müddeiumumilik makamına

ŞİKÂYETÇİ : İyimuz Sevenler Kollektif Şirketi.

VEKİLİ : Avukat Zampir Hammeyveci.

SANIKLAR : Göz ve gönül piyasasının sezon meyveleri.

SUÇ : Cürüm işlemeye tahrik ve teşvik.

OLAY : Efendim, bendeniz naylon muzlardan ve naylon kızlardan şikâyetçiyim. Şöyle ki: Şu naylon dedikleri kumaş ortaya çıkalıdanberi herşey ortaya çıktı. Nefis kokulu bir kavun dilimini andıran omuzlar.. Soyulmuş Yafa portakallarını gölgede bırakacak kadar diri ve tâze göğüsler.. Bel dersen bel, kol dersen kol, kalça dersen kalça.. Ne dersen de... Cennet bahçelerinin bütün yasak meyveleri en çekici vitrinler içinde gözbebeklerinizi selâmlıyor. Hele o kombinezonların sütköpüğünü andıran dantel dantel etekleri.. Hele o manolya kadar tatlı ve romantik sütyenler.. Hele o üfleyince sahibesinin üstünden uçuverecekmiş gibi duran sigara dumanı gibi kumaşlar... Kadınların coğrafyasını, genç kızların topoğrafyasını bütün arz ve tûl daireleri ile çiziveren o şeffaf, o gıcıklayıcı, o çıldırtıcı kumaşlar!..

Bunlar yetmiyormuş gibi bir de insanı o ânda çileden çıkaran kırıtmalar, sırıtmalar, titremeler... Burun kanatlarından arzularımızın kanatlarına doğru jet hızıyla yayılan tahrik edici parfömler!..

Yandan tahrik, önden tahrik, sağdan tahrik, soldan tahrik, ağır tahrik, hafif tahrik. Dizkapaklarını bir karış ötesine kayan eteklerin, süzme bal dolu altın sarısı peteklerin tahrikleri!.. Öpüş öpüş ısıak dudaklar.. Güvercin kanadı gibi sürünmeler.. Aşk susuzluğu içinde gerinmeler.. Belden yukarı çıplak görünmeler...

Hasedinden Cennette huriler, gökyüzünde periler çatlar; bize susmak düşer... Mermerler erir, çelikler kavrulur, kemikler buharlaşır; bize yutkunmak düşer!.. Olur mu a cânım efendim, olur mu? Şunun şurasında biz de çiy süt emmiş bir âdemoğluyuz!.. Göz var, bakar bakar bulanır.. Ağız var, bize danışmadan sulanır.. Kol var, irademizi dinlemez dolanır... Ve sonra... Sonrası malûm!..

Netsek, neylesek acaba?.. «Yangın vaaar!..» diye feryadı bassak itfaiye çavuşları bile inanmaz ateşimize!..

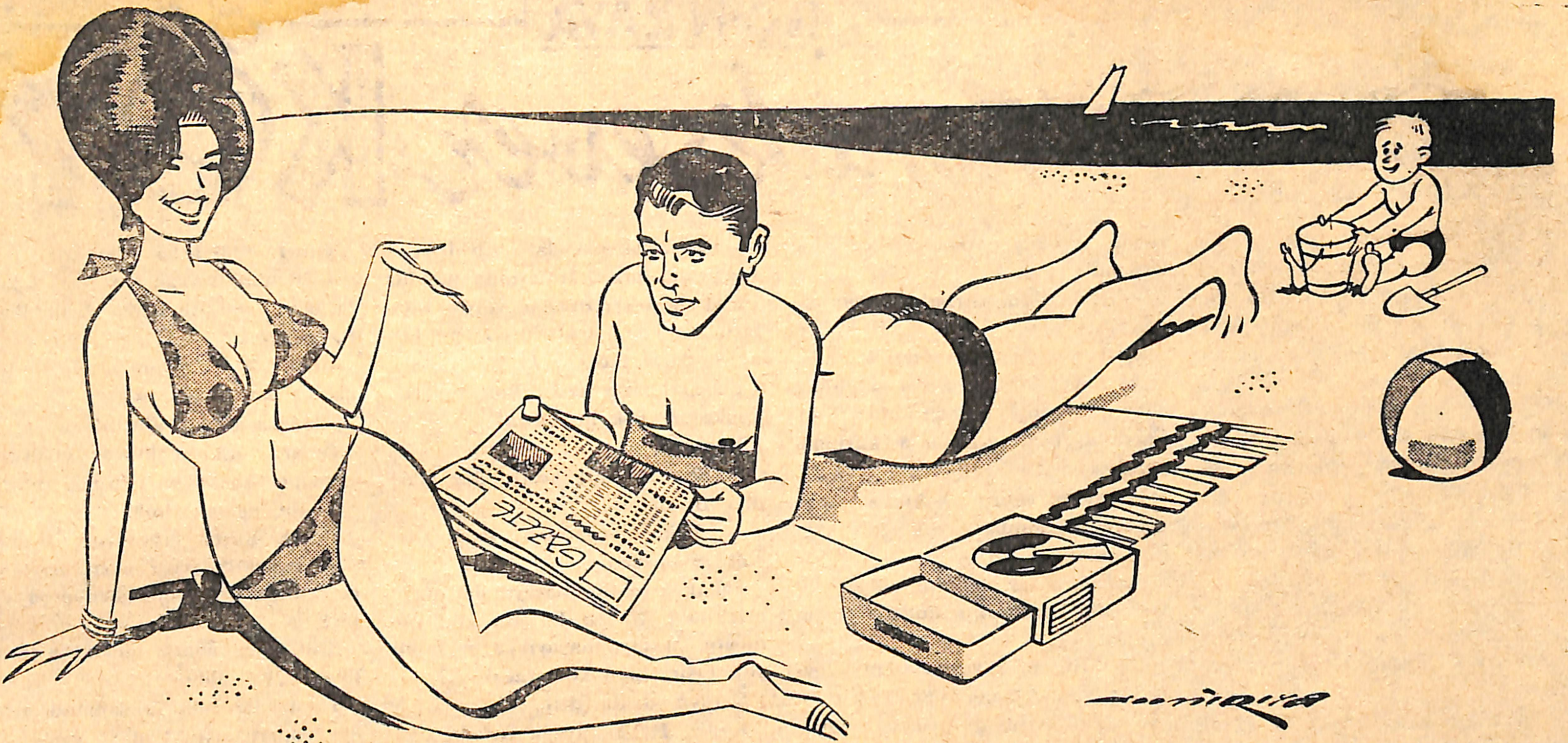
Antidemokratik bir ameliyat geçirip erkeklik haklarımızdan feragat eylesek İnsan Haklarına ve Anayasaya aykırı düşer!..

NETİCE : İyimuz Sevenler Kollektif Şirketi yapmış olduğu olağanüstü toplantıda neticeyi bütün yönleriyle incelemiş, dünya üzerinde (mahalledeki imamdan kilisedeki papaza, top sakallı hacıdan manastırdaki rahiplere kadar) bütün insanların iyimuzdan hoşlandıklarının kaçınılmaz bir gerçek olduğuna oy birliği ile karar vermiştir.

TALEP : Gönül ve göz piyasasının sezon meyveleri, bu tip şeffaf ambalâjlar içinde tüm erkekleri suç işlemeye tahrik ve teşvik ettiklerinden haklarında gereken işlemin yapılmasını «İyimuz Sevenler» Kollektif Şirketine kayıtlı bütün zanpara, hovarda ve çapkın müvekkillerim nâmına bilvekâle saygı ile rica ederim.

ŞAHİTLER : Otobüs durakları, mutfak pencereleri, pilâj kabineleri, otel salonları, balkon parmaklıkları, jartiyer lâstikleri, sütyen düğmeleri. v.s... v.s...

Zampir Hammeyveci

— Yeryüzünde en çok doğum bizdeymiş... Neden acaba?...
— İşsizlikten!..

Alo!.. Alo!.. Burası Akbaba Radyo Yayın Postaları!.. 889 metre uzun dalgadan Ankara, 983 metre çok uzun dalgadan İstanbul radyosu!..

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular!.. Programımıza hoş geldiniz, sefalar getirdiniz!..

Stüdyomuzun seyyar mikrofonu bu hafta ilk olarak Tabii Senatörleri ziyaret edecek... Son haftalar içinde istifa haberi basında ve politika çevrelerinde büyük yankılar uyandıran sempatik ses yıldızı Osman Köksal karşınızda:

Senatoya gider iken aldı bir yağmur,
Bir o yana bir bu yana ayrı ayrı kur!..
Politika denen kızın gözleri mahmur..

Küheylânla körpe taylar nasıl yarışır?
Devrim bizim, biz devrimin el ne karışır?

Senatoya gider iken bir kâğıt buldum,
Satır satır istifamı hemen doldurdum!
Demokrasi diye diye bin hayâl kurdum...

Küheylânla körpe taylar nasıl yarışır?
Biz devrimin, devrim bizim el ne karışır?

Osman Köksal'dan sonra Akbaba mikrofonunu 22 Şubat gecesinin bir numaralı adamı Talât Aydemir'e uzatıyoruz:

Hatırla İnönüüüüüüü!..
O meş'um geceyiii
Çankaya yolundaaaaaaa
O bilmeceyiii.

Beni mecnun ettin sen de olasın
Affını inkâr edersen Allahdan bulasın.

Bana sen öğrettin
Affı, sevdâyıııın
Ne çabuk unuttuuuuuun
Beni sen hercayiiiii?

Beni mes'ul ettiiiin
Sen olmayasıııın
Affını inkâr edersen
Allahdan bulasıııın.

Sevgili dinleyiciler, Talât Aydemir'in okuduğu 22 Şubat serenadından sonra İsmail Rüştü Aksal da yine 22 Şubat makamında bestelenmiş bir nihavent şarkıyı Başbakan yardımcısı E. Alican'a ithafen okuyacaktır:

Mümkün mü unutmak Alican, neydi o akşam?
İsyan gibi, hüsran gibi bir şeydi o akşam!
Âvâre ayaklar yere değmişti o akşam,
İsyan gibi, hüsran gibi bir şeydi o akşam!

Bu haftaki özel programımızın son solisti, Anadolu dağlarında eşkiya avına çıkmış bulunan eski Adalet Bakanı, eski avukat, eski basın dostu, eski Basın-Yayın Bakanı, yeni İçişleri Bakanı Sahir Kurutluoğlu!..

Kurutluoğlu huzurunuzda sevgili dinleyiciler!..

Hani cüppedeki yama?
Hani terazi ve kama?
Hani tövbeydi makama?
Hani neydi, niye caydın?
Sahir, sen olmaz olaydın!

Baro dedim, ırak dedin!
Meclis dedim, durak dedin!
Parti dedim, bırak dedin!
Koltuktan koltuğa kaydın,
Sahir, sen olmaz olaydın!..

Sevgili dinleyiciler, pek aziz okuyucular!.. Bu haftaki özel programımız burada bitiyor. Gelecek haftalar içinde ayni mikrofonun başında tekrar buluşmak temennisiyle hepinize mutlu haftalar. Hoşça kalıııın!..

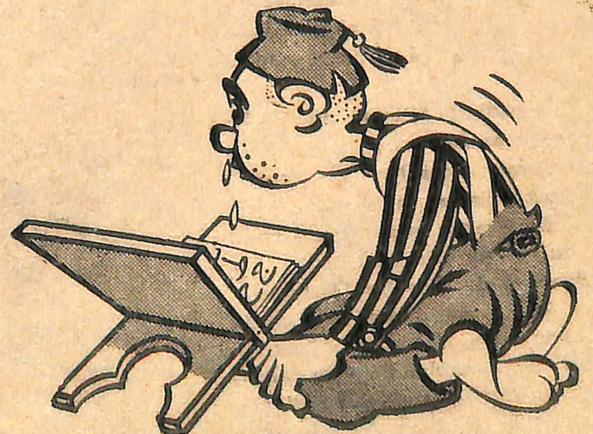
Demokrasinin getirdikleri:

Öğretmen...

Kitap...

Öğrenci!..

YALÇIN KAYA

Konuksever KÖY

TAM yerlerimize yerleşmiştik ki, şoför başımıza dikildi:

— Kalkın bakalım, kalkın... Sizi götürdüm mü, linç ederler beni be!. Yooo, ben daha yaşamak isdiyom...

Biraz sonra kendimizi aşağıda bulduk. Köylü, arabanın karşısındaki çınarın altında toplanmıştı. İlkin bakkal Haydar konuştu:

— Ayıbın be, sizde utanmak yok mu? Bu gadar insanı çiğnemeğe sıkılmadınız mı?

Muzaffer, yâni karım, yalvardı:

— Yapmayın Allahaşkına, yarın provam var! Başka bir zaman geliriz...

Kürt Hasan'ın karısı, başını salladı:

— Biz gelsek siz salar mısınız ki?..

Ben atıldım:

— Suat hanım, vallah işimiz var!..

Baktım, bagajdan bizim çantalar indirilmiş... Can çekişen bir ümitle:

— Haftaya söz veriyorum! dedim. Bu seferlik kaçalım da... Vallahi provası var!

Çemik Ahmet, yayvan yayvan güldü:

— Sizin pravanız vardır zaten! Şehirli gısmıyla çene yarışır mı ki?

Ondan sonra tek kelime konuşturmadılar. Biri çantaları aldı, biri kızımı kucakladı, birkaçı kollarıma girdi, doğru gazinoya...

Hanım, otobüsün yanında kalakalmıştı. Beni götürenler, hanıma takıldılar:

— Biz gocanı götürüyoz, sen isdersen gelme!..

Meliha hanım, bizimkine koştu:

— A canım, seni buralarda mı bıraktılar!..

Gazinoda denize yakın masalardan birine oturduk. Biz üçümüz ortadayız. Köylü etrafımızda halka oldu. Ama bu halka, yalnız bizim masayı değil, bütün masaları çeviriyordu.

Gazinonun Gemlikli sahibi, çemberi zar zor yarıp yanımıza koştu. Mebus filân geldi sanmıştı. Tıfıl bir oğlanla karşılaşınca, adamakıllı şaşırdı. Alnı kırış kırış oldu. Kimin nesi olabileceğimi düşündü. Bu arada:

«Hoş geldiniz» i ihmal etmedi. Arkasından sordu:

— Birşey emrediyor musunuz?

Böcek Hüsmen atıldı:

— Beyi rahat bırak, Rıza efendi! Bizim misafirimiz o!

Sonra öteki masaları işaretle:

— Aha, onları gazıkla sen! dedi.

Gazino sahibi, yüzüne şirince bir gülümseme verebilmek için kendisini zorlayarak geri geri gitti ve:

— Hayhay, reca ederim!.. Sizin misafiriniz benim de misafirimdir.

Sonra çember yarıp durmaktan lamanı gevremiş garsonlardan birine seslendi:

— Şevket, misafirimize soğuk su getir!

Masaya evlerden yemek taşındı. O sırada güneş, gazino sahibinin elden kaçırdığı bir çil altın gibi karşı dağların arkasında kayboluverdi.

Yemekten sonra kahveler geldi. Bu arada kadınların yokluğu dikkatimi çekmişti.

Derken, onlar da birer ikişer sökün edip kocalarının kulaklarına eğildiler.

Kara Hasan, karısına «olur!» dedikten sonra bana döndü:

— Bey, çocuğun uykusu geldi. Artık gaçalım!

Kürt Hasan:

— Nereye gaçıyonuz? diye ayaklandı. Onlar bende bu akşam!

Diğerleri itiraz ettiler. Münakaşa saat ona doğru hararetlendi. Gazinoda başka müşteri kalmamıştı. Garsonlar, uykulu gözlerle masa örtülerini topluyorlardı.

Dübek Hakkı resti çekti:

— Yetmiş kişi gelcek garşıma, yine vermem bunları! İnadım inat!. Ben vereyim desem, garı gıyametleri goparır. O gadana hazırlık yaptı gadıncaaz...

— Sankim bizimkiler yapmadı!.. dedi Karga Osman.

Kızım, başını masaya dayadı, uyudu. Karım, uykusuzluktan, keş keş bakmıya başlamıştı. Bütün gün yüz, güneşte kal, dolaş, ondan sonra uyuyama!..

Gece yarısına kadar birbirlerini yeyip durdular. Aralarında gündüz içkiyi fazla kaçırmışlar vardı. Bunların bir kısmı sızdı, bir kısmı kızdı, tabanca bıçak çekmiye kalktı.

Sebep biziz sadece: Yok onlarda kalacağız, yok bunlarda!

Hanıma:

— Sen de biraz kestir, kız gibi! diye fısıldadım.

— Yok, uyuyamam! dedi. Gürültüye baksana!

Fakat başını masaya dayamıya razı oldu. Kafası kurşun gibi olmuştu. Masaya dayayınca boynunu yük taşımaktan kurtaracaktı.

Derken o da gitti.

Kancı Hakkı, ayağa fırladı:

— Müslüman mısınız siz be?.. İtibar edelim derken eziyet ediyonuz. Görmüyonuz mu kadını? Müslümanlığa sığacak iş mi bu?.. Götürüyom ben!

Çemik Ahmet, Hakkı'nın önüne geçti:

— Hadi götür görem!

Zart Ömer atıldı:

— Hakkı'nın hakkı var! Müslümanlık mı lan bu? Hakkı:

— Yaşa!.. diye haykırdı.

İhtiyarlar:

— Usul ol, gadını uyandıracan! dediler.

Zart Ömer:

— Yaşa ama, ben götürüyom! dedi.

Çemik Ahmet:

— Nerden götürüyomuşsun?!.. dedi. Sen evdeki hayvanları doyur bi bakalım!

Ömer, elini arka cebe attı:

— Benim hayvanların seninkilere bi zararı var mı lan?!.. Sen bikaçtır çatıyon...

Öteki de iç cebine saldırdı. Bir demet para çıkardı.

— Para görsün gözün!

Ömer, arka cebinden çıkardığı cüzdanı Ahmed'in gözüne soktu:

— Bu ne lan, bu?..

— Aç, göster erkeksen!

— Erkeklik para göstermeylen belli olmaz! Cüzdanı gördün ya, yeter!

Saat üçten sonra münâkaşa biraz tavsar gibi oldu.

Yakup Dedenin müdahalesi ortalığı yatıştırmıştı. Dede:

— Ülen ayıp, bi misafir etme yüzünden birbirinize gireceniz! demişti. Ayıp, ayıp!.. Bizim köy böyle mi olacaadı?

Bunun üzerine başlar yere eğilmişti. İlk konuşan, Gabur Hüseyin olmuştu:

— Ben götürmüyom, kim götürürse götürsün!

Ben, münâkaşalar, çekişmeler boyunca dalıp dalıp uyanıyordum.

Gaburun arkasından Çemik konuştu:

— Ben de götürmüyom, ne halt ederseniz edin!..

Sırayla hepsi, bizi misafir etmekten caydılar. Dört buçuğa kadar dalıp uyanmakta devam ettim. Ben, yatak olmayınca uyuyamam. Soyumuzda sadrazam mı vardır, nedir?..

Bir buçuk saate yakın bir zaman tek kelime konuşulmadı. Derken Yakup Dede patladı:

— Yok, bu da olmadı! Bizim köy, misafiri açıkta bırakmaz.

Kürt Hasan, seksen üçüncü defa ayağa kalktı:

— İşin kestirmesi: Ben alıp gidiyom bunları! Nerdeyse gün atacak.

Gemliğin üstü alacalanıyordu. Deniz, karımla kızım gibi, sâkin, uyuyordu.

Beşi çeyrek geçe garsonun biri geldi. Adam, bizi görünce afalladı:

— Bu ne böyle erken kalkmışsınız?!.. Misafir bu kadar erken mi kaçacak?

Yakup Dede, Gemlikli garsona güldü:

— Salan varsa gaçmamazlık etmesin!.. Misafir gelecek de, bir günde salacaz?!.. Gemlikli değiliz biz oğlum!.. Bu hafta burdalar! Bir yere gıpırdamak yok!

Uzun Kemâl, garsona:

— Hadi bakalım, gevezelik edeceene ocağı yak da çayları içelim! dedi.

— Şimdi ağbi!

O gün çantayı mantayı bırakıp yürüyerek kaçtık.

TURHAN

NÜFUSUMUZUN :
0/0 60'ı OKUMA BİLMİYOR
1 000 000 TRAHOMLU
600 000 VEREMLİ
25000 CÜZZAMLI
50 000 KİŞİYE BİR DOKTOR
1200 000 KİŞİ GECE KONDUDA
0/0 30'u TEK ODADA
0/0 30'u OTURULAMIYACAK HALDE

Ağlama duvarı!..

ŞEYTAN diyor ki

Paris kahvesindeki kız

Üç hafta İngiltere'den sonra üç gün Paris.

Eiffel'i görünce anladım Paris'i özlemişim. Vieux Montmartre kahvesinde turistlere gene eskisi gibi şarkılar çalınıyor. Quartier'de gene zenciler sarışınlarla dolaşıyorlar. Notre Dame de Paris çifte kulesiyle gene dimdik. Seine nehri üzerindeki fiyakalı köprüler gene sıra sıra...

Bir atom hızıyla daldım Paris'e... Ne gömlek yıkatmıya vakit, ne elbise ütületmiye para kalmış. Aklım, ilk gençlik yıllarındaki alışkanlıkla, metelik hesaplarında. Vitrinlerde, Türk parasına vurulunca servet sayılacak rakamların yürek oynatan irtifaları....

★

Trocadero'daki sandviç lokantasında açık mavi, şeffaf blûzunun altına koyu mavi etek giymiş genç kız, sigarasına gülümsiyerek kibrit arıyor. Ensesindeki yumuşak tüylerle sedef bir boynu ortaya çıkararak tepesinde topladığı simsiyah saçları ve tahrirli lâcivert gözleri var kızın...

Hep böyle güzel, hep böyle serbest, hep böyle ince belli ve uzun mevzun bacaklıdır bu Avrupa kızları...

Tabiî çaktık kibriti ve yaktık sigarayı. Bir derin nefes ve bir «Mersi».

— Güney Amerikalı mısınız? diye soruyor.

— Aklınıza da nerden geldi Güney Amerika?

Yakında Güney Amerika'ya gidecekmiş; bir sevgilisi varmış orada.

— Bir daha hiç dönmiyecek misiniz?

Dönecekmiş; yeni angajmanlara girmiş Paris'de; sinema artistiymiş, filmler çeviriyormuş. Hattâ Vadim konturat imzalamayı teklif etmiş kendisine...

Bu tafsilâta inanıp inanmadığımı dahi gözetlemiye ihtiyaç duymadan bir nefes daha çekti sigarasından, tatlı tatlı gülümsüyor.

— Demek artistsiniz, hangi filmlerde oynadınız?

Şimdiye kadar ancak dokümanter filmlerde oynamış.

Bu sefer o soruyor:

— Güney Amerikalı değilseniz, nerelisiniz?

Her zamanki turist numarasını tekrarlıyoruz:

Kulağımla işittim...........

Gözümle gördüm!....

— Bilin bakalım nereliyim?
— İspanyol...
— Hayır.
— Yunanlı...
— Hayır.
Düşünüyor, düşünüyor:
— Arnavut...
— Hayır.
— İsrailli...
— Hayır.
Türküm, diyorum.

Görmeliydiniz kızın yüzü ne oldu. Bütün o sevimli tebessümler, nazlı sigara içişler eridi, bitti, kayboldu.

— Daha önce hiç Türk tanıdınız mı?

— Tanıdım birkaç tane; maalesef müsbet bir intiba bırakmadılar üzerimde.

— Yazık üzüldüm, mümkün olsaydı telâfi etmiye çalışırdım.

Güldü, çantasından bir sigara daha aldı. Fakat bu sefer yakmak için kibrit aramadı. Çünkü kibritini de beraber çıkarmıştı.

Kabahat şanlı tarihimizi bilmediği için onun muydu, yoksa rastladığı Türklerin miydi bilmiyorum; fakat Türk olduğumu anladıktan sonra Trocadéro kahvesindeki dokümanter film artisti, soğuk bir «Au revoir» ile ayağa kalkmış, sigarasını tüttüre tüttüre, dalgalanarak çekip gitmişti.

Parisli kıza bizim Avrupalı olduğumuzu isbat etmek için peşinden bağırasım geldi:

— Kıyma yahu biz de NATO'ya bağlıyız.

Şeytançekici

NOT :

Şeytançekici'nin, büyük bir gazetemizin en sevilen fıkra yazarı olduğunu daha önce söylemiştik.

Bu yazıda, Londra seyahatinden yeni dönen Şeytançekici'nin bir Paris hâtırasını okudunuz. Artık onu tanıdınız, değil mi?

— Şükret karıcığım, bu kadarcığı da bulamıyanlar var!...

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Toprak reformu:

N'apalım Paşam, inanç bu: Elinizdeyse değiştirin!..

«— Toprak reformu tasarısını hazırlamayı, Paşa neden Cavit Oral'a yükledi acep?..»

«— Toprak reformunu önlemek için!..»

Sokak adamı bunu böyle biliyor.

Akif İyidoğan:

«— Toprak reformu mu?.. Ben falanca yerde valiyken, toprak dağıtmıştım da köylüye, çok memnun olmuştu köylü...»

Topraksız politikacının kafasında toprak reformu bu kadarcık işte!

Gazetecinin kafasındaki:

«— Toprak reformu mu?.. Ağalık müessesesini yıkalım!»

Siyasîlikten kurtulamıyor gazeteci...

Eşkiyanın görüşü:

«— Toprak hükûmetin, dağlar bizimdir!..»

Keyfilikten kurtulamıyor eşkiya... Kurtulsa zaten hapı yutar...

Ağanın kafasındaki:

«— Toprak reformu mu?.. Aman kanun çıkmadan varıp toprağımı üç oğlum, dört damadım, beş yeğenim arasında bölem de hiçbirinin ki bin dönümü aşmıya, ve kanun böylece bizim ırağımızdan geçe...»

Egoistlikten kurtulamıyor ağa...

İşin tuhafı... Mesele Türkiye için orta bir mesele bile değil. Çünkü büyük arazi sahibi parmakla gösterilecek kadar az. Orta ve küçük çiftçi, ziraatla meşgul olanların çoğu...

Ve yaygara devam ediyor, bir kere başladı çünkü, ve devam edecek, ve sonunda, herkes yukarda saydığım sebeplerden ötürü toprak yerine hava alacak, bol bol hava!.. Ve bu kadar ciddilik yeter... Bana da, size de, reforma da!..

Taşkınlık!..

Ahmed Tahtakılıç, Meclisin son celsesinin taşkınlığını şöyle anlıyordu:

«— Korku taşkınlığıdır bu... Gelecek seçimde, dört seneyi sağlıyamama korkusu!..»

İyi ki sadece dört sene, ya sekiz olsaydı?...

Asıl taşkınlığı, parlâmento açıldıktan sonra göreceğiz: Milletvekilleri, Ada'dan, Moda'dan kalan ufak kısmını tatillerinin, seçim bölgelerine cömertçe ayırdılar. Seçilmeme şanslarını elleriyle yoklar gibi oldular kavi kavi, içlerinde duyar gibi oldular buruk buruk...

Merhum!

Amasya Valisi Fethi Tansuk, oakmış ki, kendi ilinin dört yüz köyünde de Arapça öğretim almış yürümüş... Bu irticaın bir de sahte adı var: Din dersi!

Valiyi tanımıyoruz. Ama, insanın işi, aynasıdır. Onun tutumundan da aydın yüzü besbelli: Atatürkçü, devrimci, uyanık bir idare adamı...

Hemen bir genelge yayınlayarak, harf inkılâbına aykırı çalışmalara göz yummıyacağını, gericileri, yakalarından tutup adalete teslim edeceğini bildiriyor!

E, vali vazifesini yapar da milletvekili durur mu?..

O da soluğu postahanede alıyor ve biri Başbakana, biri İçişleri Bakanına: «Türk çocuklarına din dersi verilmesine mânî olunuyor» diye çekiyor telgrafı!

Başınızı:

«Ah şu Adalet Partili mebuslar!.. Ah şu Millet Partili mebuslar!»

Diye hazin hazin salladığınızı görür gibi oluyorum...

Ama... Ama bu sayın milletvekili ne o partiden, ne öbür partiden... Yok, yok, Yeni Türkiye Partisinden de değil!..

«— Pekiy, öyleyse hangi partiden mi» diye soruyorsunuz?

Söyleyim: Merhum Atatürk partisi C.H.P. den!..

NOT:

Sakın yanlış anlaşılmasın: Buradaki «merhum» partiye aittir. Ölen o! Atatürk yaşıyor!

İzmirde çöpçü grevi!..

Bu korku ani ateş gibi fırlamış olacağına göre, çok «keyifli» toplantıların eşiğindeyiz demek...

Bir hanımcağız vardı. Kocasını —kendisini şakır şakır döven kocasını— dostlarına mâzur göstermek için: «Canım, erkek dediğin öyle sessiz olmaz ki, elbette bağırıp çağırıp patırtı edecek. Erkek olduğu başka nasıl anlaşılsın?..» deyip dururdu...

Parlâmento dediğin de az'cık taşkın, az'cık patırtılı olmalı ki, parlâmento olduğu anlaşılsın... Çünkü başka nasıl anlaşılır?..

Baba evi...

İsimlerini ikisinin de öğrenemedim. Milletvekiliydiler. Tutumları onu gösteriyordu. Bulundukları yer onu gösteriyordu. Konuşmaları onu gösteriyordu. Yer Anadolu Klübüydü... Ada'daki değil...

Orta yaşlısı daha gencinin burnuna bir gazete tıkmıştı, ve adalelerinin hâkimiyetini elden kaçırmışcasına (başka hâkimiyetleri kaçırdığı gibi) kafa titretiyordu... Bu kafa titretme bir nevi protestoydu:

«— Bak ne yazmışlar bak... Hakkımda neler yazabilmişler.»

Genci cevap verdi:

«— Birader, fikrim var diye politika sahnesine çıktıysan, hakkında yazılacak da, çizilecek de, söylenecek de... Buna tahammül etmelisin... Seni babanın evinden zorla getiren yok... Tahammül edemiyorsan, git babanın evine otur...»

Sahi beyler, biraz gidip pederinizin evinde rahat rahat otursanız... Bravo genç milletvekiline!..

Yılanların öcü...

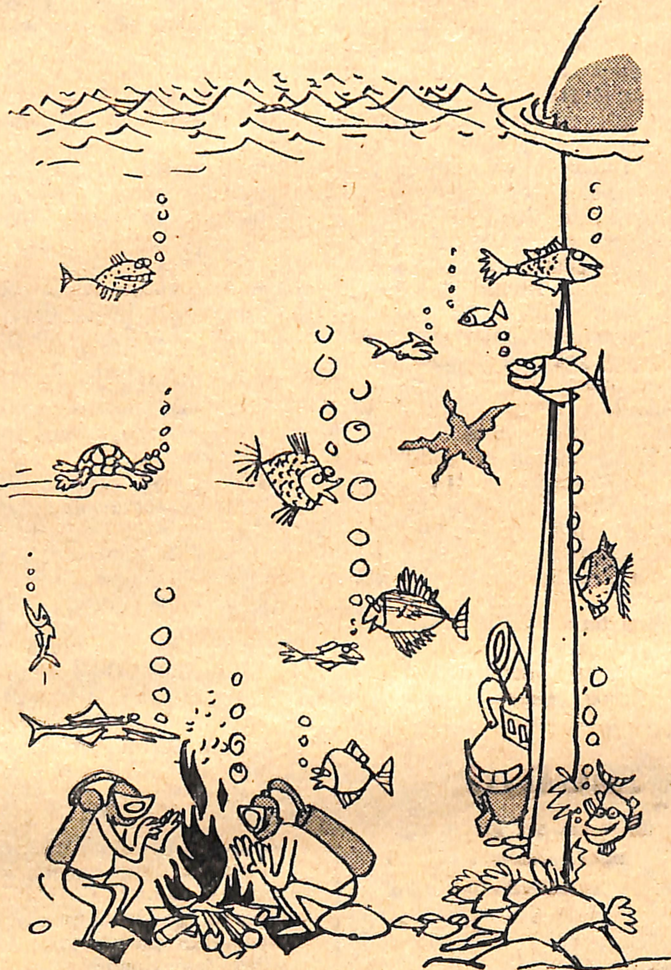
Galiba Ağra'daki yılanlar, Fakir Baykurt'un kitabını okudular ve öc almağa karar verdiler bizlerden... Biz uzaktaydık, bizi bulamadılar, bulduklarına yetti güçleri!

İyi Niyet Heyetimiz o akşam Ağra'ya ulaşmıştı... Biliyorsunuz: Faik Berkol (Büyükelçi), Erdoğan Ulus, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü ve birkaç kişi daha...

Erdoğan Ulus, kabarıp sönen cibinliğinin altında sızmıştı. Sızmıştı amma yabancı yerde sızar gibi sızmıştı: Etrafını duyuyordu kulağı!.. Ölesiye sıcaktı hava. Üstelik musluğun ıslığı da durmuyordu: Açık unutmuştu... Kuru kuru bir ıslıktı bu!.. Üşenişiyle savaştı, üşenişini yendi. Yenmese dalamıyacağını biliyordu... Cibinliğin kabarıklığından süzüldü, musluğa doğru yöneldi ve, musluk yerine karşısına bir buçuk metre uzunluğunda bir yılan dikildi: «Ssssst... Sssssst... Ssssst...» diye! Tam Kiplingin bir romanını yaşıyordu, amma zevkine varacak durumda değildi... Bu «Sssst» diyen öyle koalisyon taraftarı falan görünmüyordu!.. Kıpırdasa biliyordu ki yılan sokacak... Bağırsam ne yapar diye düşündü... Ses çıkmadı boğazından... Dondu kaldı... Yılan da bu hareketsiz düşmanı küçümsüyerek pencereden süzüldü dışarıya..

Hareketsizliğin faziletini ben de bilirdim amma bu kadar tesirli olduğunu bilemezdim!..

EĞLENCELİK

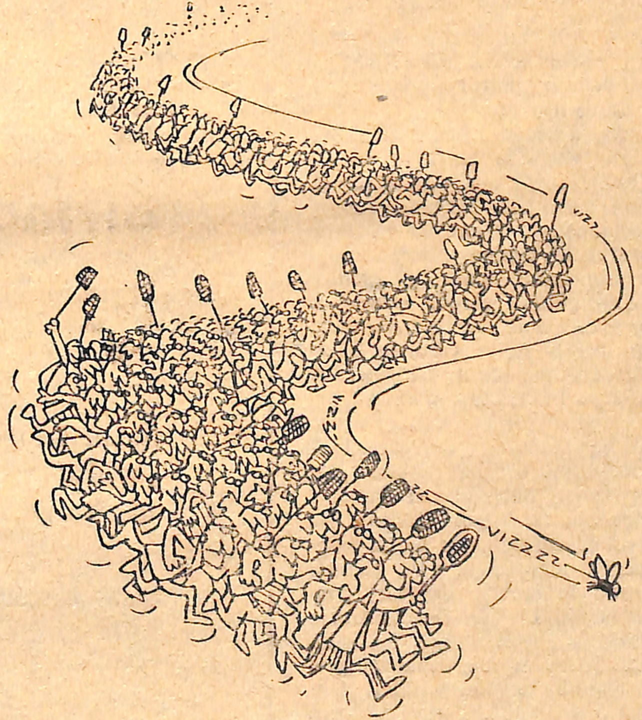

-BUGÜN DENİZ AMMA DA SOĞUK!

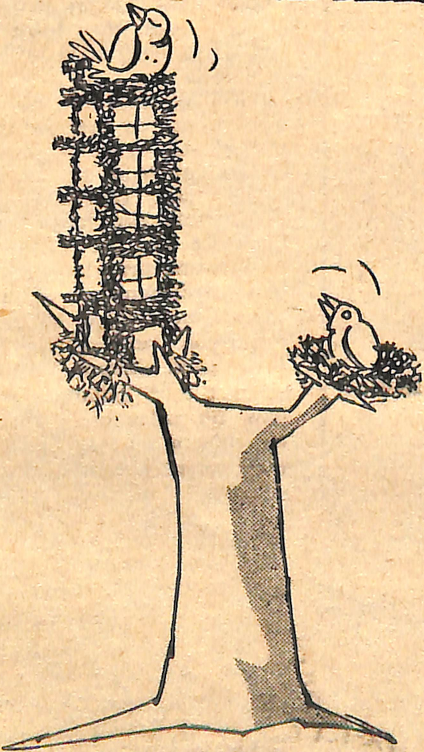

-BOŞUNA İTMEYELİM, İÇİNDE BU ADAM VARKEN YÜRÜMEZ!

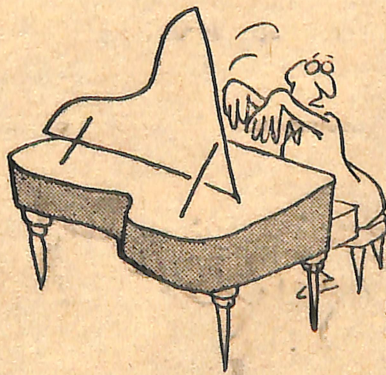
İSTANBULLULAR SİNEK SAVAŞINA ÇAĞIRILDI:

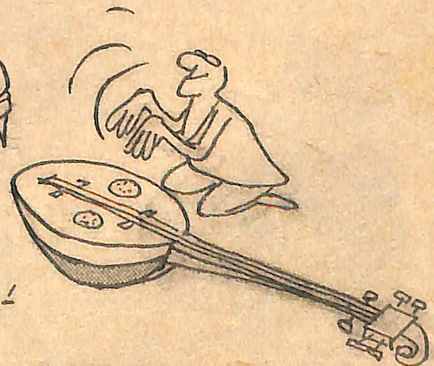

YAZISIZ

YAZISIZ

BATI ÖZENTİSİ!

CAFER ZORLU

Kaçta Bölündü

Rifat Ilgaz

«Benim hocalarıma saygım vardır ama...» dedi, «Böylesine değil!. İslâm büyüklerinden biri ne demişti? Bana bir kelime öğretenin demişti, kölesi olurum! Ben de olurum ya... O öğrettiği kelime bir gün işime yararsa... Öğrenmek... Neyi öğrenmek? Abdülhamid'in câriyelerinin adını sıradan ezberlemişim, ne işime yarar benim?.. Ne hareme girip ellerinden şerbet içerim, ne de teker teker alıp koynuma, yatarım.

Hocalarıma, dedim ya, saygım büyüktür. Ama bana bilgi yerine, keçiboynuzu verenlere değil Çalımlı çalımlı sınıfın ortasında dolaşıp cevher saçtığına inanan palavracı hocalar vardır, bunları dinler geçersin, ama bir de hocaların, belâlıları, zararlıları vardır ki dersinden kaçmakla da kurtaramazsın yakanı. Bir gün eline geçtin mi verir sopayı tabanlarına! Allah yarattı demez!.. Ben Akhisar'da okurken bir tarih hocamız vardı, şerrine lânet!.. Sözlülere başladı mı tutmayın onu!»

Mustafa'nın birden suratı karmakarışık oluverdi. Sanki yeniden adamın dersine giriyormuş gibi kül gibi olmuştu yüzü:

«Bir hafta önceden haber vermişti, falan gün yoklama var, diye. Biz fiziği, kimyayı.. Matematiği, türkçeyi bıraktık. Harıl harıl tarih ezberlemeğe başlamıştık. Ezberlemediğimiz ne kıral kalmıştı, ne padişah... Soylarını, soplarını, vezirlerini, sadrazâmlarını güldür güldür ezbere okuyorduk... Hele bir ezberleme!.. Sınıfın bir Necmi'si vardı ki hocanın kızılcık sopalarını bahçelerden kesip, suya batırmakla görevli idi... Belki söylediklerime inanmıyacak, Ömer Seyyeddin'in çocukluk arkadaşı mısın, diyeceksiniz bana! Hayınır! Ömer Seyfeddin'in ne çocukluğunda, ne ölüm yılında hayatta değildim ben, öz be öz cumhuriyet çocuğuyum... Yâni demek istiyorum ki biz de dayakla, falakayla büyüdük! Biz de öğretmenlerimizin kimisini insan, kimisini baba... Kimisini de canavar gördük! Ne ise... Bütün dersleri tam bir hafta sermiştik. Tarih hocasının dayağından kurtulmak, falakaya yatmamak için geceli gündüzlü çalışıyor, yutuyorduk kitabı... Ben de kimseden aşağı kalmıyordum bu işte... Hocası yumuşak ders buldum mu kırıyor, kitabın sonundaki endekslere kadar ezberliyordum. Beklenen o uğursuz gün gelmişti nihayet. Benden önce bir iki arkadaş kalkmış, hocanın şaşırtmacalı soruları karşısında çuvallamışlardı. Kızılcık sopalarından ikisi parça parça olmuştu üzerlerinde. Sıra bana gelip çatmıştı... Daha doğrusu hoca işin tadını çıkarabilmek için beni gözüne kestirmişti. Üzerime doğru yürüyerek sordu:

«Çalıştın mı?»

Biliyordu çalıştığımı... Dedim ya... Çalıştım diyen bir adamın çuvallaması daha da çok hoşuna gidecekti. Çalışmadım diyen birini dövmek, ağzını açıp küfür bile etmeyen bir adamın üzerine durup dururken çullanmak gibi bir şeydi. Göğsümü gere gere:

«Çalıştım öğretmenim!» dedim.

«Güzeeeel!» dedi.

Yâni öfkesini toplamağa başlıyordu.

«Pekiii!..» dedi, «Mete'nin oğlu kimdir?»

Hemen yapıştırdım:

«Teoman!»

Bu tam tersi de olabilir, geçmiş gün... Unutmuş da olabilirim. Ha Teoman'ın oğlu Mete olmuş, ha Mete'nin oğlu Teoman... Bu yüzden hiçbir işim aksamadı bugüne kadar.

Dayadı ikinci soruyu:

«Anlat!» dedi, «Gök tanrıda kut bulmuş Bilge Kağan'ı?»

Güldür güldür anlattım. Anlatılacak şey oldu mu, kim tutabilirdi beni! Onun ölçülerine göre benim gibi silik, miskin bir öğrencinin bunları güldür güldür anlatması, kendisine bir çeşit küfür gibi geliyordu. O benim tembel ve aptal olduğuma taaa sene başında peşin peşin inanmıştı bir kere...

En kazık sorusunu en sonuna bırakmıştı:

«Hun İmparatorluğu kaç senesinde ikiye bölündü?»

Kaç senesinde ikiye bölündüğünü ben biliyordum ya... Ağzımdan yanlış bir sayı çıkarsa hemen yatacaktım falakaya... Bunu bildiğim için ağzımı açıp birşey söyliyemiyordum. Ya yanlış birşey söylersem! Düzeltmesi yoktu artık bunun! Ağzımdan yanlış birşey kaçırmayım diye sayıları ölçüp biçerken «Söyle!» diye üzerime yürüdü.

Korkudan ağzımdan gelişi güzel bir sayı çıkıverdi:

«Kırk altı!»

Hemen yapıştı bileklerime:

«Yat!» diye taktı çelmeyi!

«Hayır efendim!» dedim, «Kırk yedi!»

«Bilemedin!»

«Kırk sekiz!»

«Geçti artık, yat!»

O uğursuz sayıyı hatırlamıştım artık. Gerçekten de kırk sekizdi. Nasıl da söyliyememiştim. «Kırk sekiz!» diye yırtınıyordum.

Sırt üstü yatıyor, yattığım yerden de hep aynı sayıyı tekrarlıyordum.

«Kaldır tabanlarını!» dedi, «Kaldır da bir daha unutmazsın!»

Birini kaldırdım. Başladı vurmağa:

«Çat!.. Çat!.. Çat!.. Çat!.. Çat!..»

Ben beş tanesini sayabilmiştim. O, boyuna vuruyordu. Uyuşmuştu tabanlarım, sinek konmuş gibi geliyordu bana!

«Kaldır öbürünü de!» dedi.

«Çat!.. Çat!.. Çat!.. Çat!.. Çat!..»

On mu vurmuştu, onbeş mi, duyan kim!..

«Kalk!» dedi.

İki elimle masaya tutunarak kalktım. Basamıyordum tabanlarımın üzerine.

«Söyle!» diye bağırdı, «Hun İmparatorluğu kaçta bölündü!»

«Kırk sekizde!»

«Haşşöyle! Unutmazsın artık!»

«Unutmam efendim!»

Topal, topal geçtim yerime... Aradan tam yirmi yıl geçti. Bir gün Beyoğlu Postahanesinden çıkıyordum. Yanımda eski resim öğretmenim, yeni meslek arkadaşım Nahit Şeren vardı. Birden durdu, birini selâmladı. Selâm verdiği adam da durmuştu. Başlamışlardı konuşmağa! Nahit Şeren birden bana döndü:

«Tanımadın mı?» diye sordu.

«Tanımaz olur muyum!» dedim, «Tarih hocamız!»

Ama o, gözlerini kısmış bakıyor, hatırlamağa çalışıyordu:

«Ben tanıyamadım!» dedi.

«362 Mustafa! Nasıl tanımazsınız!»

«Hatırlayamadım...» dedi, «Malûm ya ihtiyarlâdık artık!»

«Ben hatırladım!» dedim, «Yalnız sizi değil, Hun İmparatorluğunun ikiye bölündüğü tarihi de hatırladım!»

Düşündü, düşündü:

«Ben onu da pek hatırlayamıyorum şimdi!» dedi.

«Ben hatırlıyorum!» dedim, «Hiç yanlışı yok... Tam kırk sekiz! Siz beni falakaya yatırdıktan sonra bir daha unutma demiştiniz. Ben de unutmuyorum! Ama aradan tam yirmi sene geçti, Hun İmparatorluğunun ikiye bölündüğü tarih, hiçbir yerde işime yaramadı. Kırk sekizi aklımda tuttuğum halde gene işsiz kaldım. Gene aç kaldım. En azdan otuz sopa karşılığı öğrendiğim bu sayı, beni kurtaramadı sayın hocam!»

Birinci Yarışmamız

Birinci Bilgi Yarışmamız sona erdi. Cevapları geçen sayımızda yayınladık. Soruları doğru açıklayanlar arasında çekilen kur'ada kazanan okuyucularımızın isim ve adreslerini bildiriyoruz:

BİRİNCİLİK

İsmail Gündoğdu:

Çarşıkapı, Esirci Kemalettin sokak, No. 4, daire 4. (Yüz lira gönderilmiştir.)

İKİNCİLİK

Behiç Köksal:

Sıhhiye, Marmara sokak, Tuna apartmanı, No: 8/4. Ankara (Elli lira gönderilmiştir).

ÜÇÜNCÜLÜK

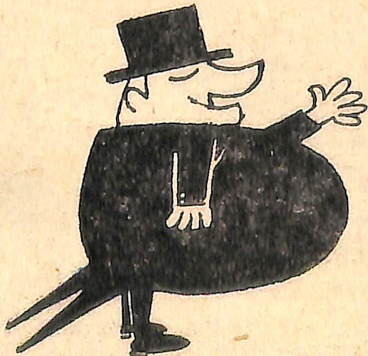
Gülteken Zarplı:

Davut Kadı İlkokulu öğretmeni Şakir Zarplı elile. Bursa. (Yirmi beş lira gönderilmiştir.)

DÖRDÜNCÜDEN YÜZÜNCÜYE KADAR

Kazanan okuyucularımızın adreslerine beşer liralık birer kitap gönderilmiştir.

Milletvekilleri yurt gezisine çıktılar. (Gazeteler)

— Nasılsınız sayın yurttaşlarım?..

MİLLETLER GÜLÜYOR

Hile!

Büyük bir poker partisi sonunda bütün parasını kaybeden oyuncu ayağa kalktı ve gayet müteessir bir eda ile:

— Arkadaşlar, dedi; size itiraf etmem lâzım, bütün oyun boyunca kâğıt çaldım, hile yaptım!..

Ölüm sahnesi

Çok heyecanlı bir ölüm sahnesi defalarca prova ediliyor fakat rejisör hiç memnun olmuyordu. En sonunda oyunculara bağırdı:

— Şu ölüm sahnesini biraz daha canlı oynıyamaz mısınız?

Kayıp Bürosu

Telâşlı bir koca, kayıp bürosuna başvurdu:

— Karımı kaybettim!

Memur, hemen kayıt defterini açarak sordu:

— Ne zaman kaybettiniz karınızı?

— Bir sene kadar oluyor...

— Peki o zamandan beri niçin buraya haber vermediniz?

Zavallı koca mâsum mâsum gözlerini açtı:

— Kaybolduğuna inanamamıştım memur bey!

Sebep

Dupont ailesinin bir çocukları olmuştu; fakat bu mesut hâdiseye tam mânasiyle sevinmelerine engel olacak bir sebep vardı: Çocuk zenci idi.

Madam Dupont başucunda oturup kara kara düşünen kocasına çıkıştı:

— Senin bu ille de ışığı söndürme merakından başımıza sonunda böyle birşey geleceği belli idi.

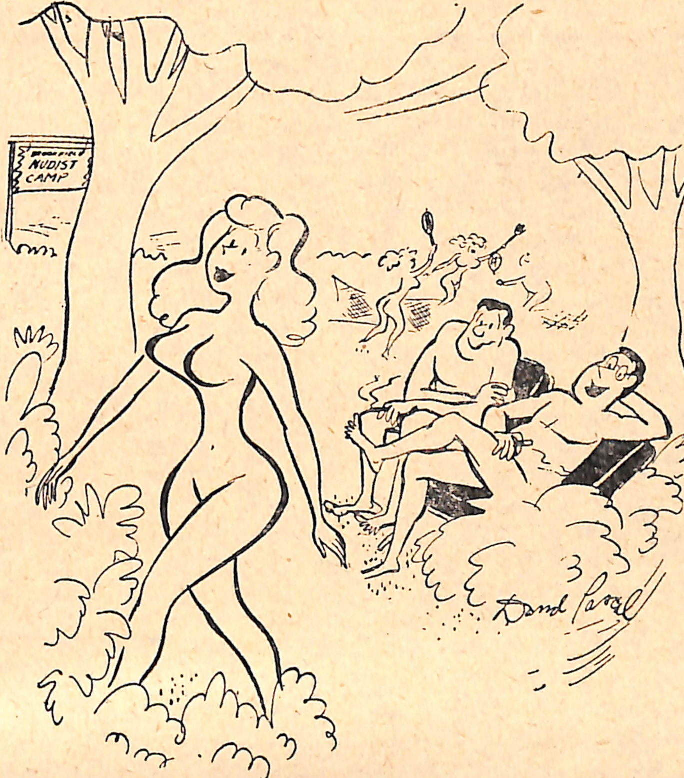
Köpek

Köpek sahneye çıkar. Piyanoya doğru yürür. Zarif bir tavırla tabureye oturur ve çalmaya başlar. Lizst, Chopin, Brahms ve Schumann'dan gayet zor parçaları maharetle çalıp dinletir. Dinleyiciler köpeği ve sahibini çılgınca alkışlarlar.

Salonu terkederlerken dinleyicilerden biri sorar:

— Köpeğiniz orkestra idare edebilir mi?

— Şaka ediyorsunuz galiba! Nasıl idare etsin, bunun dişi bir köpek olduğunun farkında değil misiniz

— Böyle bir şey değil... Sen onu kışın kürkler içinde, sinema locasında görmelisin!...

İntikam!

Yolda arkadaşına rastlamıştı, sordu:

— Hayrola, karını siyahlar içinde gördüm, bir yakınını mı kaybetti?

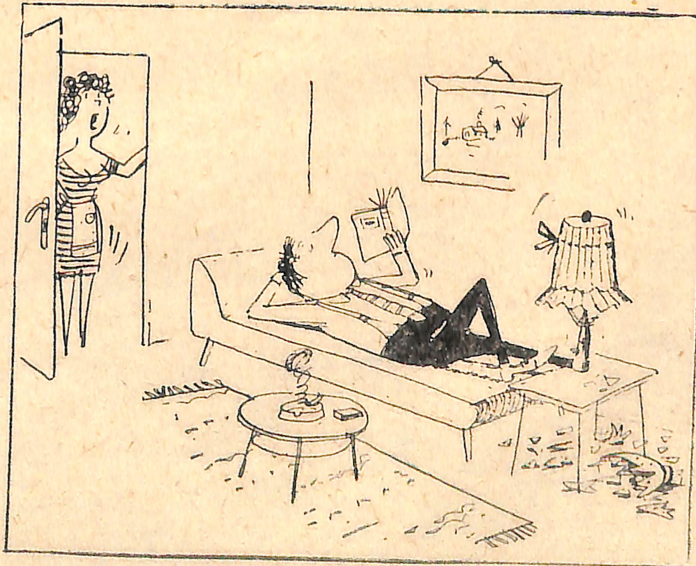
Beriki cevap verdi:

— Yok canım, biraz kavga ettik, bana kızdı. Şimdi birinci kocasının matemini tutuyor.

Ecza deposu!

Kadın, telâşla telefona sarıldı ve doktorun numarasını çevirdi:

— Allo, doktor siz misiniz, çabuk yetişin. Kocam bu sabah kalktı ve mide ağrısı hapını aldı; onun arkasından bir vitamin hapı yuttu; bundan hemen sonra gribe karşı bir kaşe ve karaciğer için bir komprime aldı; bunların hepsinden sonra da bir kaşık öksürük şurubu içti ve cebinden sigarasını çıkarıp bir tane içmek üzere yaktı. Sigaradan bir nefes çeker çekmez muazzam bir patlama duyuldu doktorcuğum!..

— Bir şangırtı duyunca lâmba kırıldı sandım!..

Butterfly

Budapeşte'deki fabrikalardan birinde çalışan bir işçi, kadın olan ustabaşından izin istedi:

— Madam, ben bugün saat on iki yerine onbir buçukta çıkabilir miyim? Devlet operasına gitmek istiyorum da.

— Çıkabilirsin, dedi; kadın ustabaşı. İşçilerimizin kültürle böyle ilgilenmelerine sevindim. Yalnız bana «madam» demeni istemem. Burada hepimiz yoldaşız. Hangi operayı seyredeceksin orada?

İşçi cevap verdi:

— Butterfly yoldaş'ı!..

Dertleşme

Lokantada karşılaşan iki koca dertleşiyorlardı:

— Azizim ben bu lokantaya, karımın hiç yemek pişirmesini bilmediği için geliyorum!

— Ben de öyle birader, ben de öyle, ama benim karım her şeye rağmen her gün yemek pişirmeğe kalkıyor da ondan geliyorum buraya!..

Ne zaman?

Mezara bir buket gül koyan adam biraz ilerde bir çinlinin bir kâse pirinci bir mezar taşı üzerine bıraktığını farketti. Alaylı bir şekilde sordu:

— Acaba sayın ölünüz ne zaman gelip bu pirinçleri yiyecekler dersiniz?

Çinli aynı tonda cevap verdi:

— Sizinki gelip gülleri kokladığı zaman Mister!

Çocuk yuvası

Kadın, henüz beş yaşında olan çocuğunu modern çocuk yuvalarından birine vermek istiyordu. Fakat yuvaya altı yaşından küçük olanlar alınamıyordu. Bunun üzerine anne öğretmenden rica etti:

— Bir istisna yapsanız; benim çocuğum altı yaşındaki çocukları tâbi tuttuğunuz testi başarabilir.

Yuva öğretmeni:

— Peki öyleyse, dedi ve çocuğa dönüp; yavrucuğum aklına hemen gelen beş kelimeyi söyle bakayım?

Çocuk annesine:

— Anneciğim dedi; öğretmen acaba uygun bir mantık sırası takibeden beş kelime mi istiyor yoksa lâalettayin ve aralarında hiçbir bağlantı olmayan beş kelime mi?

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 33 —

Kanarya, kapı aralığında fıkır fıkır gülüyor, adamcağızın pusulayı şaşırdığını işaret ediyordu.

Doktor bittabi hiçbir şey bulamamıştı. Ne fıtık, ne apandisit, ne hazımsızlık, ne üşütme...

Ayşe hanım, karşıdan mütemadiyen çırpınmada; bağır, inle, sıçra diye kaş göz oynatmada....

Ali Mehmet bey hakikaten kalantorlaşmış. Arkasında bir lâcivert kostüm var ki en pahalı İngiliz kumaşından ve muhakkak (Mir) in makası... Saati çifte kapaklı ve pırlanta markalı, kordonu altınla plâtin karışık; hele bir tabakası var, altı üstü mücevher...

Muayeneyi bitiremiyordu ki havaî lâf açalım, zenginliğinin nereden türediğini ağzından kapalım.

Kanarya, artık tahammül edemiyerek davrandı:

— Tu, tu!.. Nazarım değmesin, vallahi doktorcuğum maşallahın var; şehzadelerden farksızsın. Şimdi sana bakarken karşımdakini kim zannettim bilir misin?.. Şehzade Abdülkadir efendi... Billâhi yarım elmanın yarısı sen, yarısı o... Kaşlar, gözler, bıyıklar... Şan şöhret, giyim kuşam, alım çalım, aynı...

Topacın: (enişte bey!..) diye, zurna gibi narası sokaktan aksetmez mi?

O saniye, kalbim çifte çarptı; sanki tepemden aşağı, cazır cazır kızgın bir temel çivisi saplandı. Gözlerim kararıyor, nefesim kesiliyor, gidiyorum...

Kanarya, karyolanın ayak ucuna yıkılıvermişti.

Topaç:

— Enişte birader neredesin, ben geldim yahu... Yoksa gündüz de mi Ata beyle sohbettesin? diye haykırmada.

Bahçeye girip sofa kapısına yanaşmış, feryatta:

— Pembe Maşlahlım nerede?.. Vallahi bugün ağzıma imam suyu koymadım, doğru Erenköyünden geliyorum... Pembemin kızmağa hakkı var; dün akşam burayı Foskolo'nun birahanesine çevirdik amma kabahat bende değil, Pavlina'da...

Küçük Amelya ile Todorinin mahut (Kabahat Pavlina'da) düettosunu söylüyor, (enişte, tepsinin önünden kalk!) diye avaz avaz bağırıyor.

O kadar sarhoş ki gene bulut.. Doktor, sağını solunu şaşırmış·

— Bu Topaç Molla kime geldi, kimi arıyor?.. Müsahip Nutki ağaya, mabeynci Nabi beye mensuptur; bir münasebetsizlik etmesin! diye kekeliyor, Kanaryanın dizinin dibine çömelmiş:

— Aman hemşire hanım, yanına gidin, sakın burada olduğumdan bahsetmeyin! diyerek Ayşe hanımı kaldırmağa çabalıyor.

Doktorun etekleri tutuşmuş, beti benzi atmış, fesini arıyordu.

Topaç, şimdi de başlamasın mı kükremeğe:

— Agavni hanım, ben lâm cim bilmem, enişte ile sözü kestik, kesenin ağzını da açıp kolu daldırdık. Ben bu evin damadıyım, yarın öbür gün Pembelime nikâhı bası yorum... Doktor diye o müsit, iblis herifin yanına çıkıyor da bana mı naz? O padişah düşmanı, devlet haini katırın karşısında oturuyor da benden mi kaçıyor?.. Hiç değilse pembe maşlahını giyip kapı aralığına gelsin, bir çift lâkırdı et sin...

Hayretten dona kalınacak bir şey yazayım mı?

Ali Mehmet bey o anda kayıplara karıştı, ortadan yok oluverdi

Kanaryanın elinde (kordiyal) dolu fincan, benim avucumda (lok man ruhu) şişesi, üst katı, tavan arasını, fellek fellek dört dönüyoruz, doktor yok da yok...

Çoktan kaçmış...

Topaç, aşağıdaki misafir odasında, (Agavniciğim, Pembemi kap getir, beşibir aradayı cebe at!) diye hâlâ ötmekte...

Kanarya: (Artık yeter, musibetin şimdi ağzının payını vereceğim!) diyerek yıldırım gibi aşağıya saldırdı.

İki dakika geçmeden, kahkahalarla dönüp geldi.

Topaca: (Aman paşacığım, bizi sen kurtaracaksın. Peşkircibaşının küçük oğlu yan sokakta evi gözetliyor) der demez Molla bey palas pandıras, sırra kadem.

Her şey bertaraf, doktora şaştık kaldık.

Yazıklar olsun, diyecek yok... Meğerse ne korkak, ne haysiyetsiz, ne hayasız şeymiş. Topaçtan böyle kaçtıktan sonra çekiver alt tarafını...

Kanarya, pek haklı olarak döşeniyordu:

— Zaten ilk gördüğüm günden o lotaryacı yahudilere benziyen doktora kanım kaynamamıştı... Onda servet değil, metelik bile yok. Gördüğümüz saltanat, şatafat, kesesinden ise kafamı zırnığa bularım da cascavlak olup ortaya çıkarım... Bir paşazadeye dalkavuk olmadıysa bileklerimi keserim... Karaköyde bindiği araba, alimallah Neşat paşanın oğlunun faytonuydu. Elbiseleri de iğreti, üstünden sarkıyor. Tabakasına şöyle yan gözle baktım, halis muhlis sarı fakfon, üstündekiler de sırça. İçindeki cıgaralar dersen altmışlık. Kırk senedir içtiğim tütünün kokusunu anlamaz mıyım?.. Agavni neredesin, gelip söylesene... Bastonun sapı kaplama, her taraftan beyazları gözüküyor diyen sen değil misin?.. Herifte banknot dolu cüzdan, lira dolu kese nerede, cebinde iki mecidiyesi yok. Gelirken Kızıltoprağa kadar taban tepti; Ihlamurda 10 tane fayton varken en külüstür muhacir arabasını buldu, yedi buçuk kuruşa razı edinceye kadar çekişe çekişe pazarlık etti; akla karayı seçti... Gene de söylerim, gene de söylerim; vakit geçirmeden, bir ayak evvel, Şamlıya peki deyip köşke kurulalım; rahatımıza, keyfimize bakıp yangelelim... Bize yarıyacak ne o, ne bu; bizim için biçilmiş kaftan Ebuzarif bey...

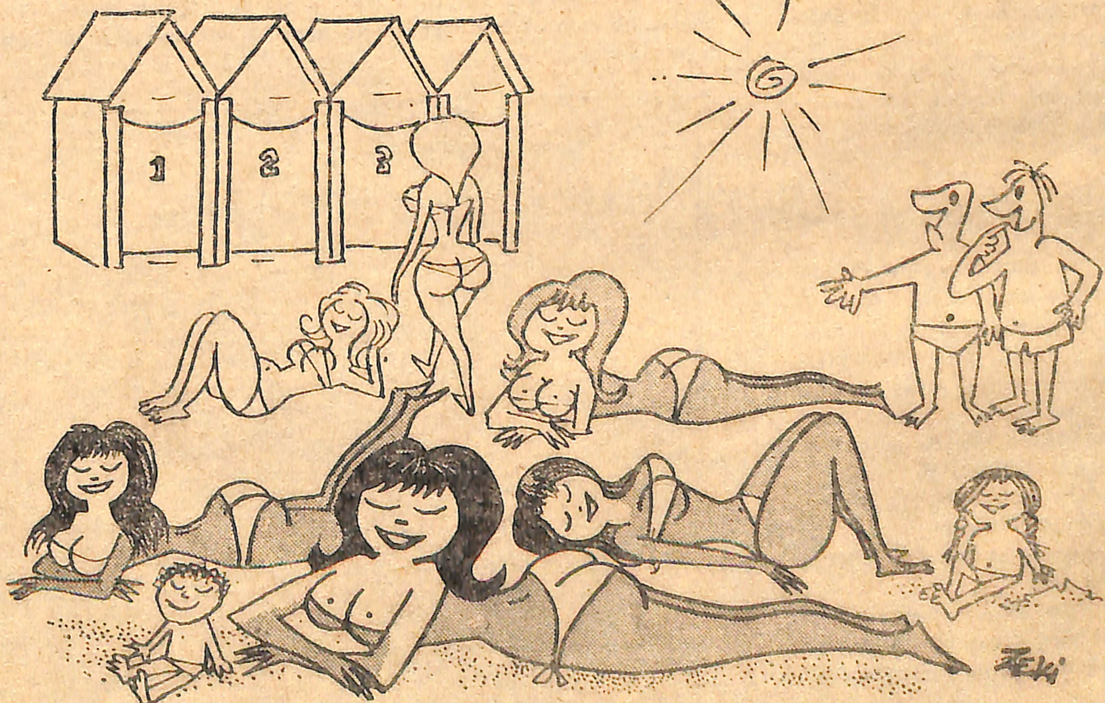
★

20 Mayıs

Yatakta gözümü açar açmaz, ahlaya uflaya Kanarya odaya girdi. Omuzunda atkı, başında çatkı, elinde (kordiyal) şişesi, söylenmeğe başladı.

Karga bilmem nesini yemeden, İbrahim nemrudu gelmiş; (on iki mecidiyem de on iki mecidiyem!) diye bar bar bağırmış... Kâmil beyin suratından düşen bin parça imiş; kavaladaki kızına para gönderecekmiş; «dördüncü ay bitip beşinci ay girdi; tabekey bekliyeceğiz?» diyormuş... Sütçü, hesap görmeden, süt, yoğurt bırakmıyormuş.. Ekmekçi (ömrümüz çetele tutmakla mı geçecek?) deyip beygirini sürmüş... Agavni, Kumkapıya gitmiyeli iki ay olmuşmuş...

(Devamı var)

— Yalnız yüzleri kızarmıyor!..

bir çalgıcının seyahati

cizen: BÜLENT ERENSEREN

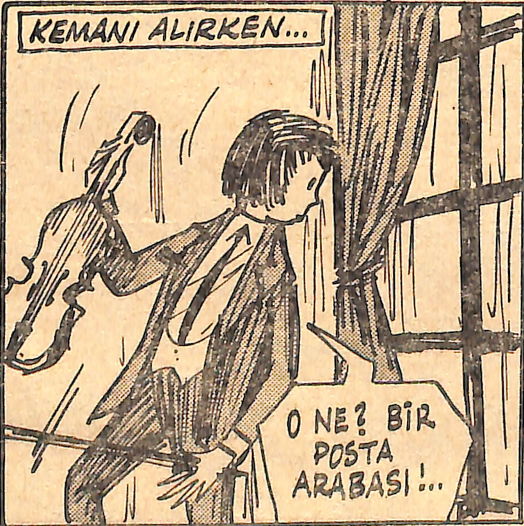

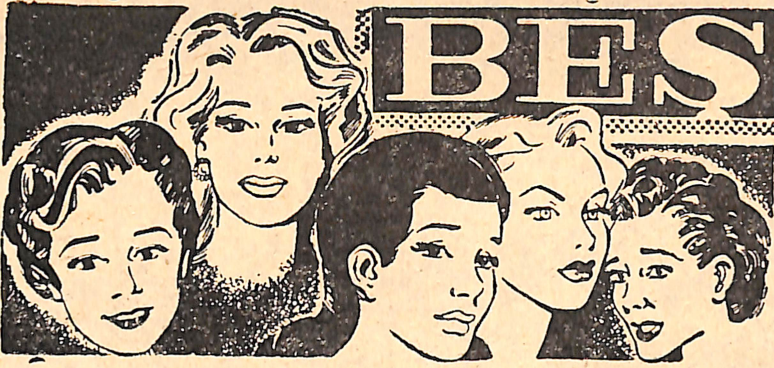

BEŞ Genç Kız

Yazan: **RONA JAFFE**
Çeviren: **GÖNÜL SUVEREN**

— 46 —

Saks Fifth Avenue mağazası bütün vitrinlerine gelin elbiseleri giymiş mankenler yerleştirmişti. Caroline April'in her gün yemek saatinde oraya gidip, bunları giydiğini, aynada kendine uzun uzun baktığını, kumaşı iyice yokladıktan sonra elbiseyi üzüntüyle çıkardığını da biliyordu. New Jersey'deki kürtajcıya gittikleri akşamdan sonra Dexter evlilikten, evlenmekten bahsetmemişti. Sükûtu daima «Evet» mânasına alan April, neyse ki bu defa akıllılık edip, gelinlik satın almamıştı. Fakat ne olur ne olmaz diye gidip gidip elbiseleri tecrübe ediyordu. Caroline, Dexter'in April'le hiçbir zaman evlenmiyeceğinden emindi. Genç adamla karşılaştığı zaman da kendini kaybedip onun hakkında düşündüklerini yüzüne bağırmamak için elinden geleni yapıyordu. Caroline ömründe kimseden bu kadar nefret etmemişti. Kendisini sadece bir sanat eseri gibi alâkadar eden o yakışıklı çehreden tiksiniyordu. Zira bu surat Dexter'in düşüncelerini öylesine aksettiriyordu ki. Caroline, gelin elbiselerini giyerken April'in neler hissettiğini de gayet iyi biliyordu. Zira o da bir zamanlar Eddie Harris'le evleneceğini düşünerek aynı gülünç şeyi yapmıştı. Maamafih hiç olmazsa o nişanlıydı. Sevdiğin biri için, unutulmayacak bir günde giyeceğin bu elbiseyi seçmek öyle harikulâde bir şey di ki.

April ona, «Dexter iznini yaz yerine sonbahara alacak,» dedi. «O, Avrupa'ya baharda, buna imkân yoksa sonbaharda gitmelidir,» diyor. Balayımızı Avrupa'da geçireceğiz.»

Caroline sevinçle haykırdı. «Demek her şey kararlaştırıldı.»

«— Şey... Tarih filân tesbit edilmedi. Ama bundan bahsettik.»

«— Aman ne kadar sevindim. Buna ne zaman karar verdiniz?»

«— Şey... Ona balayımı Avrupada geçirmeyi daima arzu ettiğimi söyledim. O da, «Ben de öyle,» dedi. Demin söylediğim gibi sonbaharda Avrupa'nın iyi olduğunu anlattı. Sonra, «Balayına da çıkılmasa Avrupa sonbaharda harikulâdedir,» dedi. Orada birçok kızın olduğunu da söyledi.»

Caroline, «Aman Yarabbi!» diye düşündü. Sonra April'e, «Seni de Avrupa'ya götüreceğini söyledi mi?» diye sordu.

«— Seni de götürürüm demedi ama... Ben onun beni de beraber alacağından eminim. Bunu yapacak kadar parası da var.»

Caroline ifadesiz bir çehreyle arkadaşına bakmağa çalışıyordu. Ne söyliyeceğini, ne söylemesi lâzım geldiğini de bilmiyordu. April'in gözlerinin içine bakıp, bütün onların kendisinden başka hiç kimseyi aldatmadığını anlamasını da istemiyordu... Son zamanlarda sık sık olduğu gibi April'in tebessümü birdenbire sönüverdi. Genç kız buz gibi parmaklariyle arkadaşının kolunu tutarak telâşla, «Onun benimle evlenmek istediğini biliyorum,» dedi. «Sana onun bana söylediğini anlatmıştım. Hatırlıyorsun değil mi? Bana hiçbir zaman, «Seninle evlenmem,» demedi. Eğer nişanlıysan, karşındaki nişanı bozmadığı takdirde günün birinde onunla evleneceksin demektir. Mühim bir şey evlilik... Kimse izdivaçla alay edemez.»

Caroline, «Evet, bazı kimseler alay etmez,» dedi. Bunu söylerken de kendi kendisinden nefret ediyordu.

April, «Bütün kabahat ailesinde,» diye devam etti. «Çok zenginler... Sonra sosyeteden onlar... Şunu da itiraf edeyim ki, sosyetede daha da tanınmak istiyorlar. İnsanların bütün istediklerine sahip olduktan sonra herkes tarafından tanınmayı da arzu etmelerini bir türlü aklım almıyor... Dexter annesiyle babasının zamanla onun beraber büyüdüğü kızlardan biriyle evlenmemesi fikrine alışacaklarını söylüyor...»

Caroline April'i neşelendirmeğe çalışarak, «Birlikte büyüdüğü kızlar mı?» dedi. «Sıska, uzun bacaklı, at suratlı kızlar, Twid tayyörler ve ufacık twid şapkalar giyerler... Böyleleriyle mektepte tanışmıştım.»

April, «Hayır, hayır,» diye itiraf etti. «Bunlar çok güzel. Geçen cumartesi kulüplerden birinde yemek yiyorduk, beni üç kızla tanıştırdı. Üçü de çok güzeldi, arkalarında da nefis kürkler vardı.»

Caroline başını salladı. «Sen de başka gençlerle biraz gezsen. Belki bu Dexter'i korkutur.»

April güldü. «Dexter'in arkadaşlariyle tanıştım. Kulüpteki partilerde onlarla da dansettim. İçlerinden biri kendisiyle gezmemi bile teklif etti.»

«— İyi ya. Sen de onunla gez.»

«— Gezemem. Nasıl izah edeyim bilmem ki. Çocuk beni korkuttu. Onun Dexter'in en samimî arkadaşı olduğunu biliyorum. Muhakkak ki Dexter ona aramızdaki ciddî aşktan da bahsetti. Buna rağmen Dexter otomobili getirmeğe gittiği zaman çocuk mantomu giymem için bana yardım ederken elini... benim... Elini şurama koydu «Avucunu göğsünün üstüne koydu.

«— Sarhoş muydu?»

«— Hayır. O çocukların hiçbiri de sarhoş olmuyor. Galiba çok içki içtikleri için artık alışmışlar.»

Caroline, «Kimse içkiye alışamaz,» dedi. «Bunu artık öğrenmen lâzım.»

April düşünceli düşünceli, «O sarhoş değildi,» diye cevap verdi. «Bundan eminim.»

★

Sekreterler bir türlü karar veremiyorlardı: Mary Agnes için bir parti vermeleri daha doğru olurdu, yoksa para toplayıp güzel bir hediye almaları mı?

Caroline ile April, Mary Agnes'le ahbap oldukları için, onlardan da para istendi. Otuz beşinci kattaki tuvaletde günlerce fısıldaşıldı ve en sonunda Mary Agnes'le Bill'in çok genç olduğuna, ilk evlerini döşemeğe başladıkları için de partiden çok, münasip bir hediyeden memnun kalacaklarına karar verildi. Hattâ ona hediye değil de hediyenin parası verilecekti.

Caroline Mike Rice'e «Böyle olması daha iyi,» dedi. «Sürpriz partiler beni neredeyse öldürecek... Bu güya sürprizdir ama müstakbel gelin büroya en iyi elbiseleriyle gelir. Herkes fısıldaşıp gülüşür ve on ikiye beş kala bürodan fırlar. Zavallı müstakbel gelin sanki vebalıymış gibi yapayalnız masasında kalır, ama buna da bayılır. Sonra arkadaşlarından biri yanına sokularak, «Hay di beraber yemek yiyelim,» der. Partinin verildiği lokantaya giderler. Büro arkadaşları içki içmeğe başlamış ve şaşılamışlardır bile. Hepsi birden, «Sürpriz, sürpriz!» diye haykırırlar. Bir daha böyle bir partiye gidersem vallahi ölürüm.»

(Devamı var)

İlâncılık — 5445 - 129

KOMİSER OSMAN

TURHAN SELÇUK

8

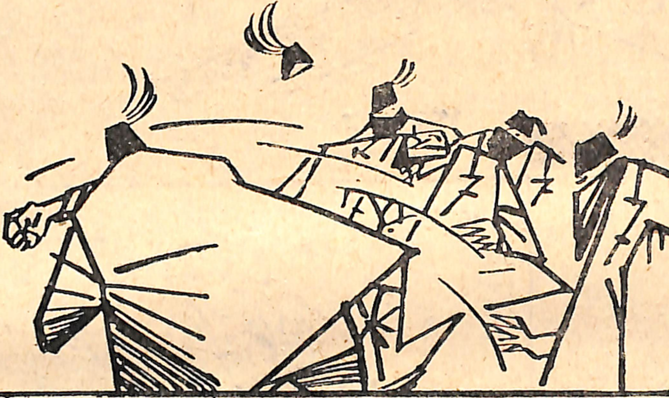
SUÇLU KİM?

KOMİSER OSMAN İRİ YARI DÖRT ADAMIN TECAVÜZÜNE UĞRAR...

ENSE KÖKÜNE YEDİĞİ MÜTHİŞ BİR ODUN DARBESİYLE YERE YIKILMAK ÜZEREYKEN...

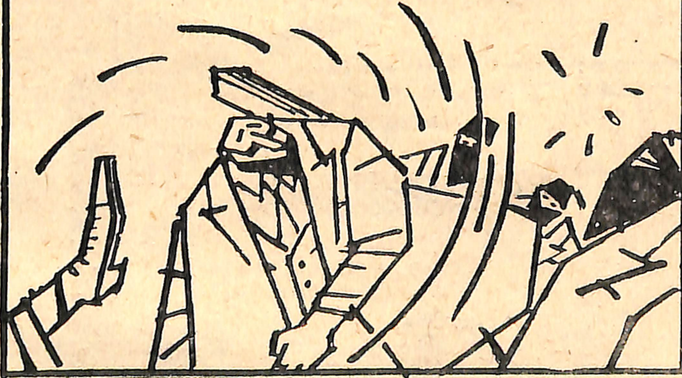

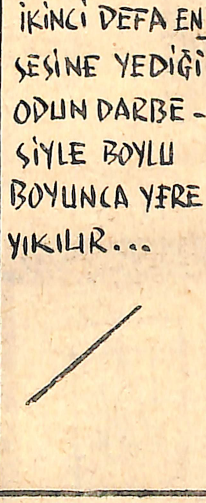
... ZORLU BİR YUMRUKLA ARKASINDAKİLERİN ÜZERİNE YUVARLANIR, YAYLANIR, ÖNE DOĞRU HAMLE EDER...

KARŞISINDAKİNİ BİR KAFA DARBESİYLE YIKAN KOMİSER YANINA RASTLIYANA BİR YUMRUK SAVURUR.. FAKAT...

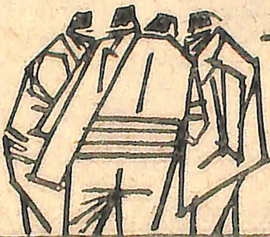

BİR MÜDDET KOŞAN SOYGUNCULAR, KENDİLERİNİ EMNİYETTE HİSSEDİNCE DURURLAR..

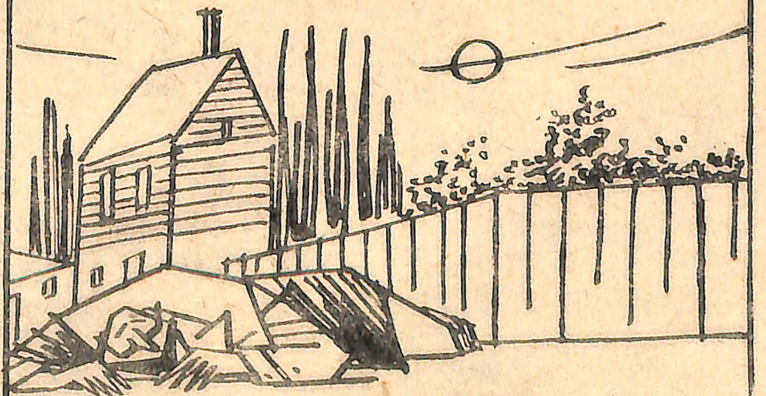
SAYDIN MI, NE KADAR PARA ÇIKTI?.

FAZLA PARALI DEĞİLMİŞ! DAHA FAZLA UMMUŞTUK.

ZİYANI YOK ÖBÜR TARAFTAN ÇIKARIRIZ. HAYDİ BÖLÜŞÜP HEMEN DAĞILALIM!.

O SIRADA OSMAN YERİNDEN KIMILDAR...

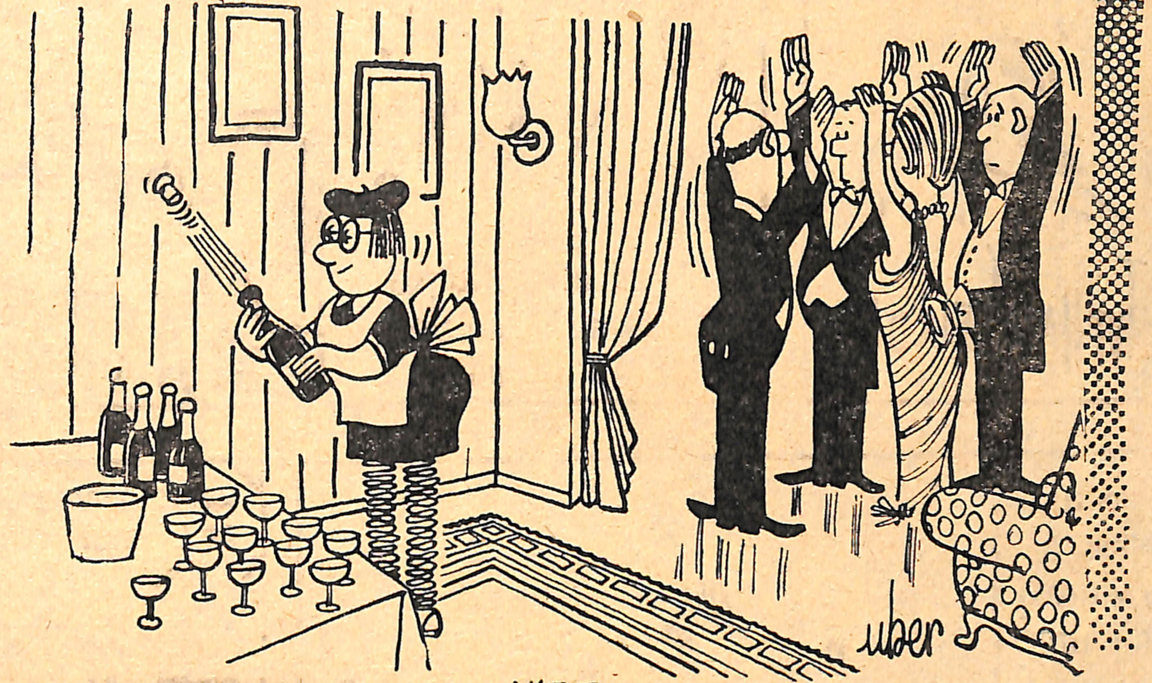

DEVAMI VAR

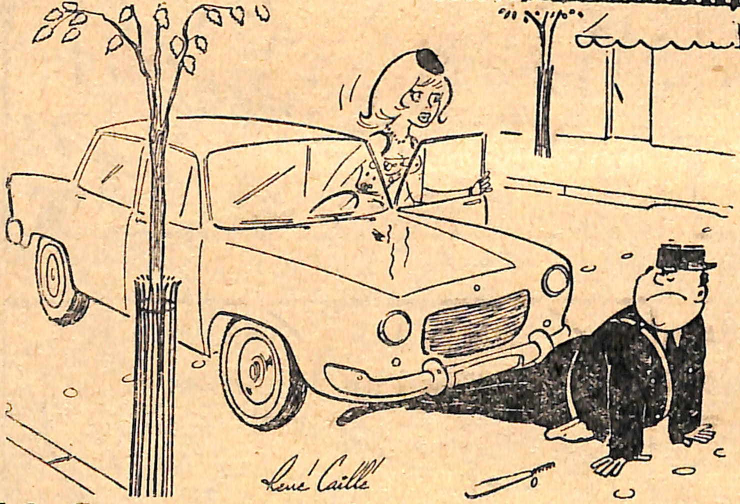
dünya karikatürleri

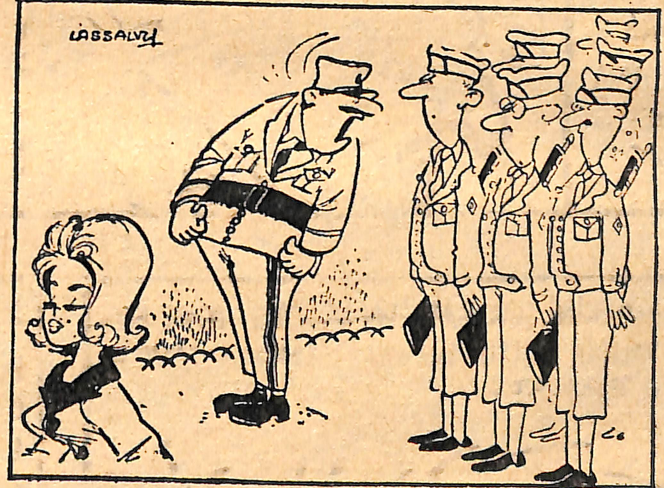
—KARIM GENE GÖZLÜKLERİMİ SAKLAMIŞ...

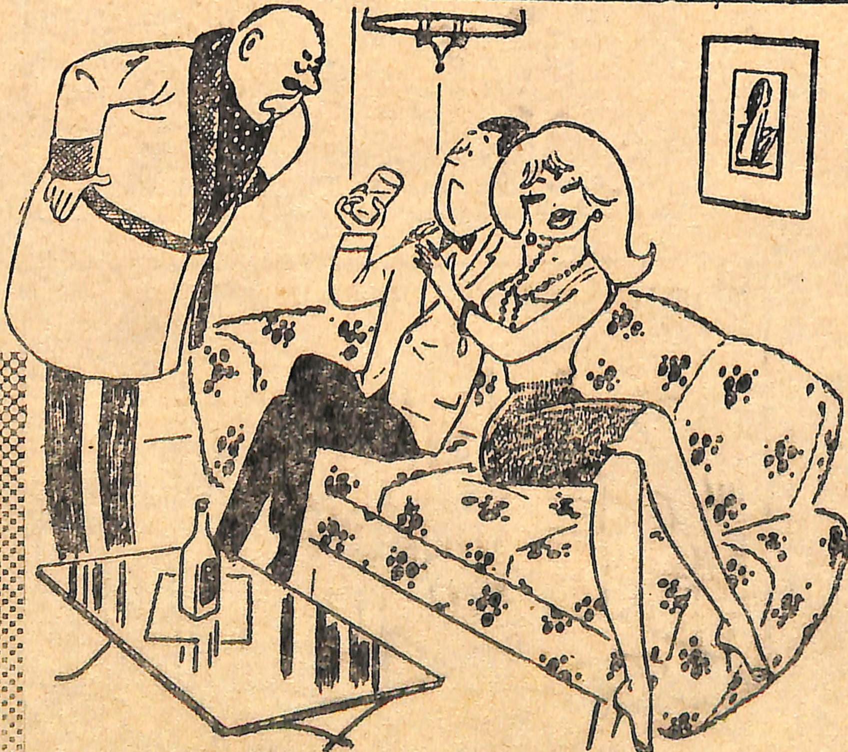
YAZISIZ

—İYİ Kİ ÖNÜME ÇIKTINIZ, FRENLERİM BOZULMUŞTU!.

—ULAN, "O SENİN DİŞİNE GÖRE DEĞİL„ DİYE BAĞIRAN KİM ?

—ULAN YÜZSÜZ... KIZIM YETİŞMİYORMUŞ GİBİ, ŞİMDİ DE VİSKİLERİME Mİ EL ATTIN ?

—ÜŞÜMEM DOKTOR, ÜŞÜMEM... ELLESENİZE, HER TARAFIM ATEŞ GİBİ !

Basın İlân Kurumu Genel Müdürlüğünden

20 Temmuz 1962 gün ve 11159 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan 14 numaralı Genel Kurul Kararı'nın dergilerle ilgili maddeleri aşağıdadır :

Madde 47 — 195 sayılı kanunun 43 üncü maddesiyle yayınlanabilme esasları tarif ve tesbit edilen (Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve İktisadî Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerle, kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin vereceği) hususî ilân ve reklâmlar ile Kurumun ilân ve reklâmlarını yayınlıyabilecek fikir ve sanat dergileri ile sair mevkutelerin (Türk dilinden gayrı dille yayınlananlar dahil) aşağıdaki maddelerde yazılı özellikleri haiz olmalar ,bu ilân ve reklâmları yayınlama talebinde bulunmaları ve Basın İlân Kurumu Yönetmeliği ile bu Karar'da tesbit edilen vecibeleri kabul etmeleri ve yerine getirmeleri şarttır.

Genel Hükümler :

Madde 48 — Bu bölümde kullanılan (dergi) tâbiri günlük olmıyan bütün mevkuteleri ifade eder.

Madde 49 — Ansiklopediler gibi aralıklarla fasiküller halinde yayınlanan matbua, adı ne olursa olsun, dergi sayılmaz.

Madde 50 — Üniversiteler, Fakülteler, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Mahallî İdareler, Kızılay, Yeşilay, Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsalar, İktisadî Devlet Teşekkülleri, bilumum resmî sektör ile malî ve ticarî müesseseler tarafından yayınlanan dergiler aşağıdaki maddelerde tarif ve tasnifi yapılan dergiler meyanında mütalea edilemezler. Bunlar, ancak bağlı bulundukları teşekküllerin kendi ilânlarını hiçbir şarta bağlı olmaksızın yayınlıyabilirler.

Dergilerin Tasnifi :

Madde 51 — Dergiler münderecat ve muhteviyatlarına göre nev'i bakımından dört grupa ayrılmıştır :

I — FİKİR DERGİLERİ

A) Siyasî ve içtimaî aktualite dergileri,

B) Herhangi bir meslek zümresine hitap etmediği halde cinsiyet, yaş gibi belirli bir grup gözeterek yayınlanan ve fikir yönü galip olan dergiler.

II — SANAT DERGİLERİ (Güzel Sanat olarak kabul edilen bütün sanatlar ile ilgili dergiler)

III — İLİM, TEKNİK ve MESLEK DERGİLERİ.

IV — SPOR DERGİLERİ ve MAGAZİN ile SAİR MEVKUTELER.

Sahife sayı ve ölçüsü :

Madde 52 — 47 nci maddede sözü edilen ilân ve reklâmları yayınlıyabilmek için sanat dergilerinin (15 günlüklere kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 0,90 metrekareden, daha fazla süre içinde yayınlanan sanat dergilerinin her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden, diğer dergilerin (haftalıklara kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden ve daha fazla süre içinde yayınlananların sahifelerinin yüzölçümü toplamının 2,70 metrekareden az olmaması şarttır.

En az yayın hayatı süresi :

Madde 53 — İlk sayısında tesbit ettiği yayın zamanına uygunluğunu muhafaza etmek şartiyle, haftada bir ve daha sık ara ile yayınlananlar 12 sayı, onbeş günde bir yayınlananlar 9 sayı, aylık ve daha fazla süre içinde yayınlananlar 6 sayı çıktıktan sonra ilân ve reklâm alabilirler.

Yayınlarına bir sayı ara veren veya birkaçını tek sayıda toplamış olarak çıkan mevkutelere yeni yayınlanmış gibi işlem yapılır.

İlân Dağıtım Esasları :

Madde 54 — Yayınlanma usulü 195 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde gösterilen ilân ve reklâmların hangi dergilerde, hangi ölçülerde yayınlanacağını, Kurumun Şubesi bulunan yerlerde aşağıdaki esaslar dahilinde Basın İlân Kurumu Genet Müdürlüğü tayin eder. Ancak, ilân veya reklâmın yayınlanacağı derginin seçilmesinde; şehir, dergi nev'i, fiilî satış, hitap ettiği okuyucu gibi hususlara ait isteklerini, ilân veya reklâmı veren Kuruma bildirebilir veya Kurumu dergi intihabında serbest bırakabilir.

Madde 55— Kurumun şubesi bulunmıyan yerlerde ilân ve reklâmların yayınlanmasını aynı esaslara göre Valilikler düzenler.

Madde 56 — 48 inci maddede yazılı ilân ve reklâmlar, dergilerin dizgi, tertip, baskı ve fiilî satışları gözönünde bulundurularak ilân veya reklâmı verenin istekleri de dikkate alınmak şartiyle aşağıdaki esaslar dairesinde dağıtılır :

I — Gruplar (nev'i bakımından) arasında yapılacak dağıtımda ilân veya reklâmı verenin isteği nazarı dikkate alınır.

II — Aynı grupa dahil dergiler arasında yapılacak dağıtımda :

a) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından birbirine yakın olanlar arasında eşitliğe riayet edilir.

b) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından emsaline nazaran bariz şekilde üstün olanlara ilân ve reklâmı verenlerin isteklerine göre daha fazla verilir.

c) Herhangi bir dergiye verilecek ilân veya reklâmın tutarı, ödediği ücretler toplamını geçemez.

Madde 57 — Kurumun ilân ve reklâmları fikir ve sanat dergilerine verilir. Bu maksatla, Kurumun yayınlanmasına aracı olmak ödevinde bulunduğu ilân ve reklâmların, Kurumun idaresine iştirak eden mevkutelere verilmesi sırasında alınacak komisyona, ilân ve reklâm istihkakları ayda (15.000) onbeş bi nliraya kadar olanlar için % 0,5, (15.000) onbeş bin lira ile (50.000) elli bin lira arasında olanlar için % 1 ve (50.000) elli bin liradan fazla olanlar için de % 2,5 eklenmek suretiyle tahsil edilecek paralardan bir fon teşkil edilir.

Madde 58 — Bu fondan fikir ve sanat dergilerine verilecek ilân ve reklâmlar, dergilerin emsal değerine göre hesaplanarak dağıtılır.

15 günde ve ayda bir yayınlanan dergilerin emsal değeri 2, haftalık dergilerin 3 tür. Fondan faydalanacak dergi adedi emsal değerleri ile çarpılarak, fonun kaça bölüneceği bulunur.

Madde 59 — Dergiler Basın İlân Kurumuna her ayın sonunda bir önceki aya ait icmal varakası gönderirler. Bu icmal varakasında her sayının fiilî satışı (baskı, bayie verilen, iadeler ve aboneler müfredatlı olarak gösterilmek şartiyle) dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu (telif ücretleri dahil) için ödenen ücretler ayrı ayrı beyan edilir.

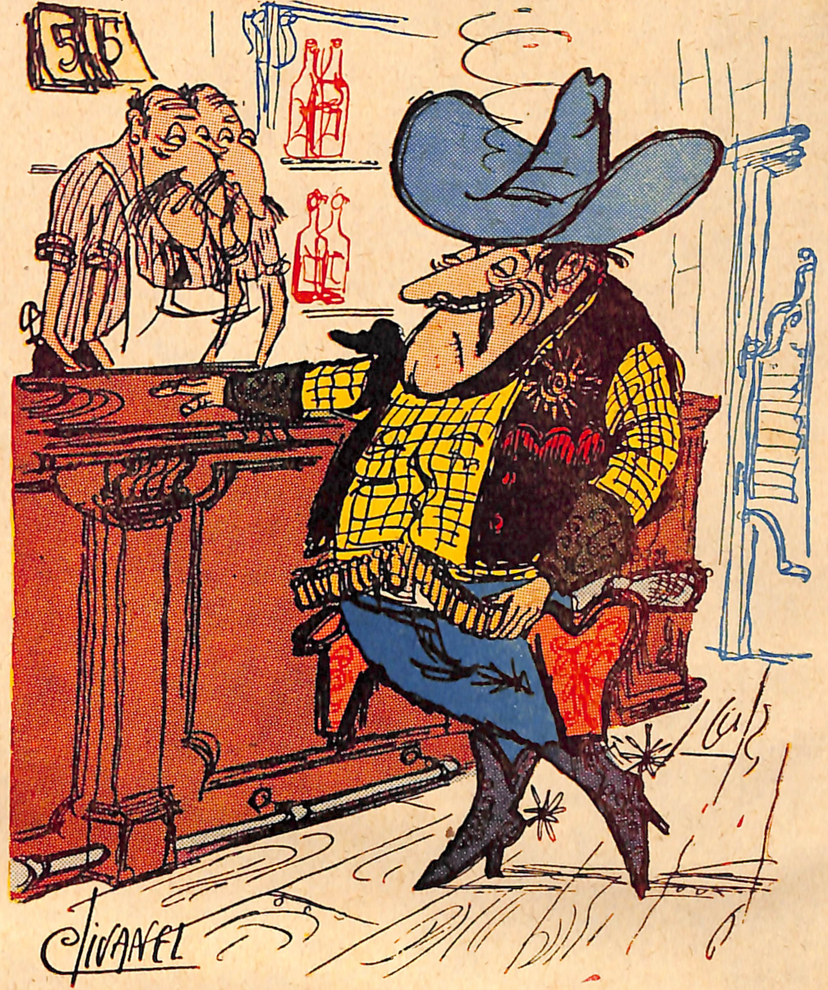
Basın İlân Kurumu icmal varakalarında bildirilen hususları her zaman kontrol ettirebilir. Yanlış beyanda bulunan dergiler hakkında 195 sayılı kanunun 49 uncu maddesinin a bendi uygulanır.

Basın - 12003 - 130

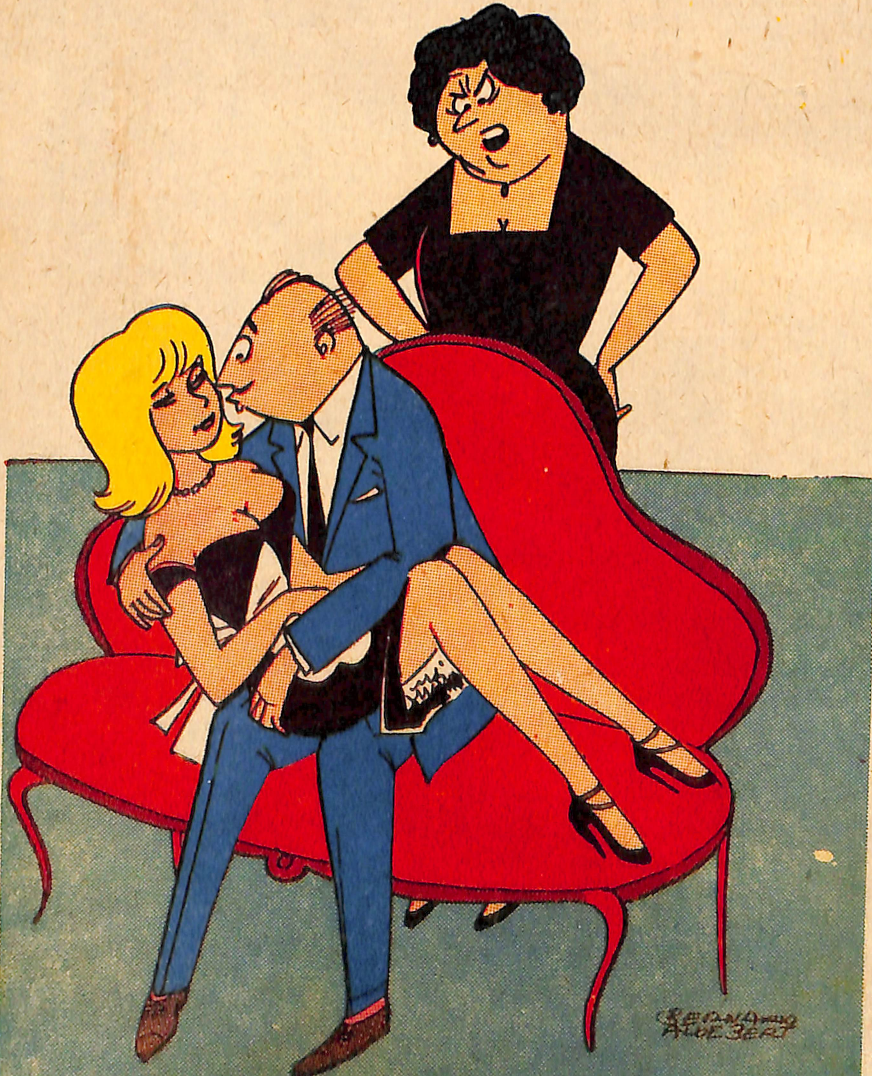
Akbaba

–NE KADAR ÖZENSE NAFİLE,
KÖYLÜ OLMADIĞI BELLİ...

–VER BİR DUBLE DAHA!

ODOL, HİÇ OLMAZSA PANTOLONUNUN
ÜTÜSÜNE ACI!..

–KIRDA BİR YEMEK YİYELİM DEDİK,
YAĞMUR BAŞLADI!
–ÜZÜLME, BEN DE YEMEKLERİ EVDE
UNUTMUŞUM...